

MUSÉE D'ART ET D'ARCHÉOLOGIE DE L'UNIVERSITÉ
DE MADAGASCAR

TRAVAUX ET DOCUMENTS

XVIII

RAVOAVAHY ROBINSON

TETIARAN'NY TERAK'
ANDRIAMPANJAKOLONA
SY NY TARANANY MISY ANKEHITRINY

17, rue du D^r Villette - Isoraka - Tananarive

1975

TETIARAN' NY

TEIAK'

A N O R I A T F A N J A K O L O H A

S Y N Y T A R A N A N Y I S I Y A N K E N I T I N Y

Lova soa hotadidian'ny taranaka
mandimby

M I S Y F I Z A R A N A F O L O

N A N G O M I N ' i M. RAIVOAVAHY Robinson

- I. FIANANJAN-TANY.
- II. LISO BAZAN'ANDRIAMPANJAKOLONA SY NY TALANJANY AMN'HIRONY.
- III. TOBOEVITA'I DADA SY HENY, SY NY FIAVANANA ELOHA SY AMN'RIELINY.
- IV. NY FIAVANAN'NY FANINA STO IANINA.
- V. NY FIAVANANA SY NY GENERAL NIEROLBY FITO IANINA.
- VI. NY AMN'ANDRIAMPANJAKOLONA.
- VII. DATY BAZAN.
- VIII. NY FIASAN'NY TERAK'.

IX. NY FIASAN'NY TERAK' ANDRIAMPANJAKOLONA IZAY AN'NY TERAK' ANDRIAMPANJAKOLONA.

Fanesy avy any avaratra :

1. Fasan-d'Andriamahay sy Ingahy Indriatsolama rahalahiny.
2. Fasan'Ingahy Rainizakatrimo.
3. Fasan'Ingahy Rainivoandriana sy Kafaralahibenahy ary Ingahy Indriatsivoaho.
4. Fasan'Ingahy Ramboazokiny, Antsahavorivory.
5. Fasan'ny terak'andriampanjakolona. Tsy mialonjafy - misoratra amin'Ingahy Rabetsitonta.
6. Fasan-d'ananefitra niteraka 12 mianadahy.
7. Atsimo indrindra : Fasan'Ingahy kabefandraoka.

X. ANJAN'NY FIANANJAN (na zanaka).

Lay aman-dreny niteraka :

- | | |
|--------------------------------|-------------------|
| 1. ZANAKA | 4. ZAFIN-PAZANIA |
| 2. ZAFY | 5. ZAFIN-PAZANIA |
| 3. ZAFIN-PAZANIA (na zafikely) | 6. ZAFIN-PAZANIA |
| 4. ZAFIN-PAZANIA | 7. ZAFIN-PAZANIA. |
-

Kety sady mahaso ny mahalala ny tantaran'ny Kazana nihaviana. Amin'ny faholalan'ny olona fa mpiray kazana na mpiravana izy dia maha-tonga azy hifanaso sy hifanampy ka tsy hiadiady foana. Karazan'olona mpifankatia isika malagasy ka tia tantaran-dKazana. Ny Firenena mbola tsy hendry hiany no memela ny tantaran-dKazany h' vony tadidy. Lovan-tsofina no nitanantsika malagasy ny tantaran-dKazantsika, fa Révérend Père Malzac sy Révérend Père Collet no nanao azy an-tsoratra taty aoriana.

Ny Vazimba no mponina voalohany teto Imerina, ary ny Tangita no mponina tamin'ny morontsirak'i Madagasikara (karazan'olona fohy sady feno-tana, maitso na sonary mivelom-barahina ny Vazimba ary ny Tangita dia karazan'olona avy any Afrique, mainty sady ngitavolo izy).

Araka ny tantara sy ny lovan-tsofina sy arak'ireo voalozan'ireo kompera ireo dia avy any Malaisie ny Hova. Any avaratra antsinanana lavitra an'i Madagasikara any ho any no misy Océan (renomasina lehibe izay misy nosy mare madinika mitsitohotoka mifanakaiky, tahaka an'i bornéo, Sumatra, Indo, Malaisie, Polinésien...etc.

Mifanafika matetika, hono, fahizay ny olona tamin'ireny nosy ireny. Indray f' havaratra dia notafian'ny mponina any amin'ny nosikely hafa ny mponina tamin'ny nosikely iray. Mesin'ny mpanafika ny notafihina ka dia lasa nivazina an-tsamboaly kely ny sasany tamin'ireo resy ka nentina'ny rivotra sy ny onjan-drenomasina niriorio ; ary farany dia tafahantsona tamin'ny morontsirak'i Madagasikara tao akaikin'ny Baie d'Antongil, amin'ny Vohémar, ny sambo kely.

Moraisin'ny mponina tsara tao ireo olona avy tao an-tsambo. Nasian'ny tazo anefa izy ireo ka betsaka no maty ; lasa nanaran-tsiraka nianatsimo ka mipetraka tao Vohimasina Ménérive, izay noneny anarana hoe : Vohidrazana I.

Behafa izany dia lasa nianatsimo hiany indray izy ka nifitra ny ala tao akaikin'i Beforona, ambavanihasy ary nonina tao an-tendrombohitra Ambohitrakoholohy izay noneny anarana hoe : Vohidrazana II.

Izany Andriatomara sy Andriandrambondonitra izany no lehiben'izy ireo, an-tsitomara niteraka an'Andriatomaramanana izay niteraka an'Andriandravindravina sy Andriatomarafefy ets.

Kazanahary, taranak'Andriatomarafefy, nonina tao Ankadinaahary ao antsinanana Ambohitseheno ary nifindra fonenana nankeny Ambohijanahary (Tananarive) ka milevina ao.

Iy taranak'izany Kazanahary izany dia Andrianampandrana, Befandrandava, Befandramanonitra. Basy nanjaka tao Ampandrana ao antsinan'Antananarivo izy ireo - Ary ny taranany dia Rafony sy Rangita, samy nanjaka tao Imerimanjaka sy Alasora, Andriambelo zanak'i Rangita, mpanjaka nandry ny Vazimba tamin'ny lefona, Ralambo nisolo azy, nanjaka tao Alasora, vao tany Ambohidrabiby. Izy io no namana basy voalohany indrindra ary nanandrana ny henomby na jamoka koa ; ets... Ny taranak'ireo dia Andrianjaka, Andriambelomasina, Andrianampoinimerina, Radama I, Ranavalona I, Rasoherina, Ranavalona II izay nanjaka 15 taona (1868-1883) ary Ranavalona III nanjaka 14 taona tao antananarivo (1883-1897) dia tonga ny Fanjakana Frantsay.

Andriandrambondonitra kosa niteraka an'Andriandohimena sy Andriambavinbe, Andriandohimena nonina tao Ankadinaahary vao niverina nankeny amin-dRafiny izay nonina tao Ambohitrakoholohy ary milevina ao izy mianaka. Iaro ny taranak'izy mianafidy ireo, tahaka an-dRanady, Andrianizinizina, Andriozimbe, Andriamamilazabe na Ambohitrasina izay milevina ao Ambatomanitrasina.

Niteraka 8 Andriamamilazabe, anisan'ny zanany Andriamamilaza izay milevina ao Irangaina-Ambehidratrimo, lehilahy hendry sady mpamitanandro no ombiasy mahay, mandava f. hendrena tamin'ny hazany Andriamamilaza. Tokony ho tamin'ny taona 1730 ka hatramin'ny 1770 izany.

Niteraka 15 Andriamamilaza, an'izany izany, ny zanany Katsitokona izay milevina ao Andriatsitokona ao antsinanan'Ambohitseheno ; vehivavy ahery sate izy, niteraka enina mianadahy izy. 1. Kavazano izy niteraka an-diamifidiandriana, milevina ao an-tampon'ny Volazato. 2. Andriamamba milevina any Anjiro. 3. Andriamandrohotsy, milevina ao Ambehidray Antamponala. 4. Andriampanjakolona milevina ao an-tampon'i Falivony. 5. Andriandrenilavobe tsy niteraka. 6. Kafotsinandriandrenilevitra tsy niteraka sady milevina ao Lanzary izy roa ireo.

"ANDRIAMPANJAKOLONA"

Lehilahy mandava hery sy fahendrena tamin'ny hazany izy. Nonina tao Andavobato Langatokana izy vao nifindra tany Ilafy sy tany Lazaina ary niverina tao Langatokana indray dia nilevim-belona tao an-tampon'ny Falivony.

Tiam'ny ipanjaka Andrianampoinimerina sy Radama I izy. Hehevit'ny fofiolona 'Ilopa na Ivahilava tamin'ny vahy natchitohy tamin'ny haza natsatsake izay naitany olona havany 300 lahy tao amin'ny plan'Andavobato izy. Tsy mba niady tamin'ny ipanjaka izy raha niady ny Zafinandriamamy sy ny ipanjaka Andrianampoinimerina sy Radama I, fa lasa kosa nanantona azy izy ka nonina tao Ilafy sy tao Lazaina. Nonen'ny ipanjaka lohombitany izy noho izany sady vitany sy ny toe-tseiny izany dia ambehimahasana mananety sy antovontany any avaratra andrefan'i Lazaina any.

Niteraka 9 lahy sy vavy iray Andriampanjakolona dia ireto avy : Andriamambaovao sy hanefitra ary kafaralaiketovao (tsy niteraka) nonina tao Ambehimahasana ireo, Ramboamelala sy kabefandroka ary Randriatsimavo, nonina tao Ankozotokana Antsinanana ireo, Ramboazo'iny sy Ingahy Indriamahandry ary Ingahy Indriatsalama, nonina tao Antsevorivory ireo, Kazaza dia zanaka vavin'Andriampanjakolona tamin-diamoniolona zanaka vavin'Andriampantarivonanga tao Lazaina-Ank'divorin'ny tanala. Ry ingahy Ramasonbazaha sy ry Ingahy Baharinosy ary ry Ingahy Rainijao dia terak'Andriampanjakolona ao Lazaina. Izy ireo no mizaka ny lohombitany any Antovontany. Ireo avy no terak'izy 9 lahy ireo :

ANDRIAMAMBAOVOAO : mabodomasany zanaka v. vimatona-dkamanja, Andriandrohotsy no vadiny. Enina no zanak'Andriamambaovao dia : 1. Ingahy Indriatifehy na hoe koa : Rainitsarahonana, nonina tany Lanzary, 2. Kazakomadio, vavimatoa, 3. Rabodo, 4. Ingahy Rainikoto na Ingahy Rainitelo, 5. Kafaralahizokiny na Kafaralahiketovao (tsy niteraka izy), 6. Kafaralahilavolo na Rainimamonjy.

4 TERAK'INGAHY RAHARINOSY (enina koa ny zanany) : 1. Ingahy Indriatsara na Rainiketondriatsara na hoe koa : Andriamananisoa, 2. Kafaralahitsitohaina, 3. Randriambabinny, 4. Katsirahonana, 5. Katsimirompo, 6. Kafaravivibebaka.

TERAK'INGAHY KAINIKOTONDRIATSARA nanambady an-dKenikotokely : 1. Rainizanobebo nanambady an-dkazafiniarana na hoe koa Andriamarivo, ary niteraka : 1. an-dKazanobebo, tsy niteraka, 2. Kajobe, niteraka telo, 3. Rainiarantsoa nanambady an-dKabary (jereo ny zanak'i Kabary), 2. Rainizanoelina tsy niteraka, 3. Rainizanamanga, 4. Rahajaina, 5. Kazakatsara, dimy izany no isan'ny zanak'Ingahy Rainiketondriatsara.

Teraky Rahajaina nanambady an'i Rainitsimbandrianangita dia Kazanajatovo (naty tany andafy fa miaramila).

Teraky i Kazakatsara nanambady an-dkandriamihavina na Rainisoabako dia :

1. Kasoabako, 2. Randriambako, 3. Balambomanana izay nanaobady an-dRasoanandrianina zanak'i Raintikotomihaingozafy ao Ambohibary-avaratra.

II. - Terak'i RAZAFINDRANTO vavimatoan'Andrianambaoavo dia Rafotsy Rafiringa irery izay niteraka an'Ingahy Andrianamboarina na Raintimantsoavina, lohy tokana. Ingahy Raintimantsoavina nanaobady an-dRafotsiraivo anabavin-dAndrianarivo ary niteraka efatra dia : Kasalama, Ramanantsoavina, Rabe ary Razanamanga.

Terak'i Kasalama nanaobady an-dRaintianja, Rangatokana, dia Andriananja sy Razanabahoaka, tsy niteraka, ary Kasoanatoandro, tsy niteraka koa. Andriananja, mpiakidy, niteraka lohy iray ary Rabemanontrona nanaobady an-dRazafinamboarina ary niteraka an-dRabenanjasona.

2) Ramanantsoavina nanaobady an-dRamanandraisoa, Ambatofotsikely, dia niteraka an-dRazafindralanto. Ary taty aoriana nanaobady an-dRavelonjanjary zanak'Ingahy Ramba, Antsarazaza dia niteraka 1. an-dRatoanina tsy niteraka, 2. Razafinamboarina vadin-dRabemanontrona voalaza ao aloha, 3. Andrianaivo nanaobady an-dRazafinandriana ary niteraka an-dRavoninirina sy Razafindriatsoa sy Rabohaja sy Ramarosata ary Andrianisoavina, (Rabe sy Razanamanga sonj tsy niteraka).

III. - Terak'i RAOBOO. 1. Ingahy Ndriambazaha, 2. Ingahy Raintisoanatoandro, 3. Raintimantsoa, 4. Ingahy Ndriambahiny.

Terak'Ingahy Ndriambazaha : ary Andrianaivo mianadahy avy ; Ingahy Andrianaivo nanaobady an-dRavaoandriana (Rangatokana ary niteraka) 1. Razafintsoa, tsy niteraka, 2. Ramboavola na Raintzafimadana, 3. Rasoandrianina izay nanaobady an-dRafarahimmarosivy Rangatokana Amboanjobe (Jereo ny terak'Ingahy Rafarahimmarosivy), 4. Ramba na Raintzafimadana nanaobady an-dRaintzananavo ary niteraka an-dRasandraroa, 5. Rantobozafy nanaobady an-dRafarahimmarosivy koa (naampirafosiny) ka niteraka : 1. Rantodana, 2. Razanamadana, 3. Rabefamaritra, 4. Rabemololo vadin-dRazafinanelina.

Terak'i Ramboavola nanaobady an-dRazafitombo zanak'i Rafaraboribory : 1. Razafindranavo, 2. Razafinadana, 3. Ranaivo, 4. Rabevazaha, 5. Ramanantsoa, 6. Razafinandrafa, 7. Ramarosalama, 8. Rafarahy.

Terak'Ingahy Raintisoanatoandro nanaobady an-dRafaraboribory dia Razafitombo sy Rabesinanta tsy niteraka.

5 Terak'i RANTSIBOOLIA 1. Ramarojana na hoe koa Raintimantsoavo nanaobady an-dRanatoa Raintadana, 2. Andrianangita na Raintsimbandrianangita na Raintzafimbahoaka koa, 3. Ramasinera, 4. Andriamora tsy niteraka, 5. Rantatra.

Terak'i RAINLEMBANAKA temin-dRahajaina dia Razanajatovo. Taty aoriana dia nanaobady an-dRatompoarivony Rafaravavibodohasina sy Andrianarivo izy ka niteraka 1. an-dRazanabahoaka nanaobady an-dRanrokoto ary Rangatokana ary niteraka an-dRazafindraibesy, Raberisoa sy Ratoverisoa ary Razafimbahoaka, 2. Ratompozanaka vadin-dRamanantsoa (jereo ny zanak'i Ramanantsoa), 3. Andrianarivony nanaobady an-dRavelonatoandro zanak'i Ramanga ary niteraka telo taminy, 4. Ravoninirina, 5. Razabony vadin-dRakotosaona Rahazina ary niteraka dimy aminy, 6. Ramason nanaobady an-dRasanimanana ary niteraka iray aminy.

Terak'i RAINLEMBANAKA nanaobady an-dRazafinimanana zanak'i Rafaravavibodohasina : 1. Ranaivo nanaobady an-dRazafindrasoa ary niteraka an-dRamanantsoa, 4 mianadahy, 2. Razafindralambo nanaobady an-dRavoniarisoa tsy niteraka, 3. Razafindrakoto nanaobady an-dRatomponiera ary niteraka an-dRakotoarisoa Bnile onina mianadahy, 4. Ramanantsibona nanaobady an-dRazafindranadana ary niteraka an-dRakotondramasy Gilbert, dimy mianadahy, 5. Razafi ahafa vadin-dRazanandraisoa, Ambomasina niteraka iray, 6.

nanambady an-diasolelahy any Ambohidanerana tsy mbola niteraka.

Torak'ingahy Indriambahiny, valin-diafara zanak'i Radio ary niteraka an-
Antoandro izay nanambady an-diafakotomanga Amboanjobe' ary niteraka an-diazaiarisoa
izay nanambady an-diafaralahy zanak'i kamanandro temin'Ingahy Rainibofianinana.
Kazaiarisoa niteraka an-diazafindrasoa sy kasoarizay ary Raymond Rakotoarisoa.

IV. Torak'ingahy KALIMILATU, valiny tenilanto zanak'Andriana'baovao lahy fohatelo
Ingahy Rainilanto ka izany no nanaovana ny anarana hoe : Kristolo (sandriny izay
mbolo voalaza eo aloha izy io.) Fito no isan'ny zanany ka ireto avy no anarany ara-
mpizokina : 1. andriatsirovanina 3. Ranaivo, 3. Kalanto, 4. Razaketompo, 5. Rasahena,
6. Razafiantoandro, 7. Kafaravavitsiavalona.

I. Toraky RAMBILATUKOVANINA : nanambady an-diazafimanga na nanaoga zanaky Radio, izay
zanaky Ramboamalala. 1. kahaingozafy na Ingahy Rainizaka, 2. Ramamba na Rainizafin-
laha'ny samy tsy niteraka ireo, 3. Rambolazafy nanambady an-diafakotomanga ary niteraka
an-diazatovao, maty tenora, 4. Randrianary, 5. Randriatasy, 6. Rabofonera, 7. Razafin-
dandy, 8. Rakoto, 9. Kafaralahimaso samy tsy niteraka ireo, 10. Randriangita zan-
dria-Randriatasy nanambady an-diazanaka zanaky Ingahy Rainilesaha ary niteraka an-
diazafindratsira izay nanambady an-diazanamihanta avy any Ambohitava ary niteraka an-
diazafindravelo izay tsy niteraka.

II. Toraky RAMIVU : nanambady an-diafotsiraivo I Ramonantsoanina na Rainimanana na-
na baly an-diazanabary ary niteraka an-diazafinavelona sy Ratrefo. Razafinavelona na-
nanambady an-diafotika, zanaky Randriambana sy Ranjava, Antoandro ary niteraka :
1. Ranialy na kasoazanialy, 2. kazoan tafika, 3. Kafaliarivo (maty tenora) - Torak'
i Ranialy nanambady an-diazamiarananana Antsampanana ary niteraka 7 mianadahy temi-
ny dia : Randrianasolo Raymond, kasoamiarananana, Randriambelolona, Rakolierinero
Bortao, Jeanne Kalisoa, Lucie kasoarimalala, ary Ramparany kazoan tafika nanambady an-
diafoteketany narefody ary niteraka 7 taminy dia : 1. Rasahena, Ranavelona, Davida
Randriatsira, Daniela, kasoazanany ary Randriatsira sy Randrianelona.

III. RAMONIVULO nanambady an-diafakotomanga ary niteraka : 1. Ravao na Raberivelo izay
niteraka an-diazafindrasoa sy Rajosef' ary Razafindrahaingozafy, - Razafindrasoa nanam-
bady an-diafakotomanga ary niteraka an-diafakotomanga sy Rabevazaha-Raniriana, 2. Ranaivo
nanambady an-diafakotomanga ary niteraka roa taminy, 3. Razafindrafero tsy niteraka.

III. Ranaivobeterohy nanambady an-diazanantoandro ary niteraka an-diazanantoandro ; Ra-
sananantoandro nanambady an-diafakotomanga ary niteraka an-diafakotomanga sy Kalisoa.

IV. Rananana nanambady an-diafakotomanga zanak'i Rainikombana sy Razafiantoandro ary ni-
teraka : 1. Razafindramasy, tsy niteraka, 2. kazoanamana nanambady an-diafaralahy ary
niteraka 2 taminy. kazoanamana nanambady telo an-diazafinambony zanak'i Rainizoary,
Esarasoza, ary niteraka an-diamrosalona, 4. Ravelina na Ravelonantoandro niteraka an-
Raveloarisoa Mariette.

Toraky KALIMILATU : 8 ny zanany dia 1. Ramamba na Rainizakary 2. Ramangazafy,
3. Rafotsiraivo, 4. Razafintsoa, 5. Kafara, hafa reny any Volosato, 6. Rainizafin-
laha, na Randrianarivo, 7. Randriamalaha, 8. Rangita.

Torak'i RAINIVU nanambady an-diafotsiraivo tera-diafakotomanga, 1. Ran-
driantoandro nanambady an-diazanamahirana ary niteraka an'i Razafindrasoa sy Ra-
zafindraingita, 2. Ravelonanchery nanambady an-diazanamantsoavina ka niteraka an-diaf-
akotomanga sy Razafinamborina, ary Randrianaivo izay nanambady an-diazafinambony ary
niteraka efatra mianadahy taminy, 3. Razafin'ralanto, vehivavy tsy niteraka io, 4.
kasoamianana nanambady an-diafaralahy ary niteraka roa taminy, 5. Razafindramana
nanambady an-diazanamahy ary niteraka telo taminy dia Razafiarisoa sy Kazaiarimanana.

Teraky **KAMANGALAFY** nanambady an'Ingahy Kainibao, Mahazina, ary niteraka an-dRazafinimanana vadin-dKainibetokotany izay niteraka : 1. Rabetokotany nanambady an-dRasoazananiarana ary niteraka 3 mianadahy aminy, 2. Razafindramboa Pasteur nanambady an-dRazanandanielina ary niteraka an-ary Raseta mianadahy avy dia : Stephane Razafimichay, Razanamana, Justine Razafindranga ary Lucien Rabenitany, 3. Rasamimanana tsy niteraka.

Teraky **KAFOTOLAIVO** nanambady an'Ingahy Kainimanantseavina (jereo ny teraky Razakamadio), 4. hazafintsoa, tsy niteraka, 5. Kafara hafa ray avy ary Volozato, Razafy nanambady an-dKamarolahy Ambohibary avaratra ary niteraka 3 mianadahy, 6. Rainizafimiarana, 7. Randrianarivo nanambady an-dKafaravavibodahasina, zanaky Kabefandraoka dia niteraka 1. hazafimiarana nanambady an-dKainizanabelo (jereo ny teraky Kainizanabelo fa ireo no zanany), 2. Kamiaramanana, tsy niteraka koa, 3. Rakotoson nanambady an-dKamanga izay niteraka an-dRaveonerivo sy Rakotozafy, 4. Razafinimanana nanambady an'i Kamasinera (Jereo ny zanaky Kamasinera ary aloha), 5. Ratompoarivony nanambady an-dKainizanabahoaka (Jereo ny zanak'i Rainizanabahoaka na Kainitsimba ary aloha), 6. Rangory nanambady an-dKanaivo zanak'i Kainimanabelo ary niteraka an-dKalaimampandry sy Kalimanana ; Kalaimampandry nanambady an-dRasondramanana ary niteraka telo aminy. Kalimanana niteraka an-dRazafintselama, 7. Randriamalama tsy niteraka, 8. Terak'i **KAGITA** : Gabrielle Razafindranoa mirahavavy avy ao Tsarazaza dia Marie zanak'i Monsieur Pinson.

Terak'i **RASAKATOMP** : Rasoanany vavy tokana vadin'Ingahy Kainilesokindriamolana zanak'i Ravelolona tera-dRamaroanaka. Ary niteraka, 1. Rasoanandrasana nanambady an-dRajeona ary niteraka an-dTaliarimanana sy Rasoaniala mianadahy avy, 2. Rakotomanga nanambady an-dRasoanjanahary, zanaky Ramboafanava dia niteraka an-dry Randriambelo, Razafindramboa ary Ravelojaona sy Rasoanantoandro, 3. Rakotosalama nanambady an-dRazanabahoaka zanak'i Kabodozaka, Antseavorivory ; ary niteraka an-dRabefirenena sy Rabarison sy Razanamalala ary Rasoarimanana. Rabefirenena nanambady an-dRazafindrara ary niteraka an-dRabefirenena Célestin sy Razafitombo, Suzanne Beby Razafindratoempo, Charles Rabeson sy ny namany, 5. Ramhandry nanambady an-dRazafindraranana zanak'i Kainizeary ary niteraka an-dRazafiarison mianadahy avy, 6. Ramahenina niteraka an-dRabetokotany tamin-dRazafindraranana, ary taty aoriana dia nanambady an-dRavelonantoandro (Falimanjaka) ary niteraka an-dRazanamahenina, 7. Rakotovoalavo zanak'i Rasoanany niteraka an-dRasoarimanana.

Teraky **RASEHENO** : nanambady an-dKafaralahibenahy, zanaky Ramboamalala sy Razazandriana, dia 1. Randriamalako, tsy niteraka, 2. Randrotsa tsy niteraka, 3. Randriamahenina nonina tany antanimetry, 4. Rahaja Kafaralahy samy tsy niteraka. Kafara vadin'Ingahy Randriamanga (Ankazotokana) voalohany ary niteraka an-dRamanandraisoa izay nanambady an-dKainizanamalala zanaka lehy mianadahy an-dRakotoandriana (Ankazotokana antsingana ka niteraka 1. Razanamalala izay niteraka, 2. Rakotomalala nanambady an-dRazanadraisoa ka niteraka an-dKa... dimy mianadahy ; 3. Razanamana, 4. Randriandraisoa, 5. Kanaivo, 6. Rasoarimanga nanambady an-dKa... ary niteraka iray.

Terak'i **KAZAFINANTONDRO** : nanambady an'Ingahy Kainikambana, 9 no isany dia : Randriamanana, Kanaivo, Kenizanaka tsy niteraka, Rangita renin-dRazafindranoa vadin-dRanaivon-dRabeony, Rakotomanga vadin-dKalaimanana Ambohibary, Randriamavo, Rakotomanga tsy niteraka, Kafaralahy tsy niteraka ary Kenivoavy. Teran-dRangita : vadin'Andriamanantoanina terak'i Kamifidiandriana : enina no isany dia 1. Razafindravony niteraka an-dRakotoson Armand izay niteraka telo mianadahy, 2. Razafindrangita izay niteraka an-dRakotoarivony Joseph, 3. Kamona tsy niteraka, 4. Kafafika, 5. Rakotosalona, 6. Razafindranoa (jereo ny tera-dRanaivon-dRabeony).

Terak'i **KAKELIMANGA**, vadin-dKalaimanana Razafindranoa tsy niteraka, sy Razanamana izay niteraka telo, 1. Ramarosalama sy Randrianasolo ary Razanamadana ary Ravelonantoandro izay niteraka an'i Mariette Raveloarisoa.

Terak'i RANDRIAMIVO nanambady an-dRafara, Mangatokana, Ramandraisoa, Razafindramanana ary Razafindrasoa.

8 Ter ky RAINIVOAVY vadin'ny : Rainivoavy Ambatomasina : 4. no isany dia : 1. Razafindrasoa mpitandrina, izay niteraka 4 tamin-dRafara sy Razanany, tsy niteraka sy Randriatsalana nanambady an-dRamiadantsoa, Manazary, zanak'i Rabary, ary niteraka an'i Hélène.

Terak'i RAFARAVITOTIAVALONA : nanambady tany Ambatomasina 1. Rainikotova, 2. Randriamainty, 3. Razanabary, 4. Randriatsa, 5. Ramanjanahery, 6. Ramona nanambady an-dRasolo ary niteraka vavy iray tamin'ny, 7. Rafaralahy Mangalahy, 8. Rasomiaramanana, 9. Razafindrakoto, 10. Rahiratra, 11. Rangory.

Teraky RAZANABARY : Razafinavalona izay niteraka an-dRasoazanamialy voalaza eo aloha sy Razanatafika, - Randretsa nanambady an-dRasoanatoanina ary niteraka an-dRazafimalala. Teraky Rafaralahimangalahy nanambady an-dRavelona ary niteraka an-dRasanoelina izay nanambady an-dRamanana ary niteraka telo aminy. Teraky Razafindrakoto nanambady an-dRafara ary niteraka 8 mianadahy dia Philbert, ets.

Terak'i RANILANTIA roalahy dia Patrice sy Rangory nanambady an-dRamoivo Andranomalaza niteraka an-dRamoivo.

Terak'i RAFARALAHILAV VOLO na RAINIMAMONJY zanak'Andrianambaovao faralahy: Rafiratana no anaran'ny vadin'ny voalohany ary niterahany an'Andriamamonjy ; ary Andriamamonjy nanambady an-dRavololona, telo mianadahy ry Ravololona, dia 1. Ravololona, 2. Renimiarana zanak'i Renizaka na Radio, 3. Randrianjafimpamola tao Antsampanrano. Renimiarana niteraka an-dRatsaraibe nanambady an-dRamoivo terak'Ingahy Jaro ary niteraka an-dRazafiniary Antsampanrano. Ary Razafiniary nanambady an-dRatsimbazafy Antsampanrano izay niteraka an-dRazanantsoa Martine vadin-dRatoanina, Ambohibary-Sud. Zanak'i Ratsaraibe koa Andrianaly izay nanambady an-dRamanatsiebena zafin'Ingahy Randrianomanana avaratr'Ilafy sy Razananoro tsy niteraka. Randrianaly sy Ramanatsiebena, niteraka 1. Razafindranaivo tsy niteraka, 2. Rasarinoro Catholique niteraka an'i Morine ary Razanamanana nanambady an-dRakotovahiny ary niteraka 5 mianadahy dia : Richard, Alphine, Jeanne, Daude Rakotovahiny, Beby. Milevina no anin'ny fason'Andrianambaovao no Ambohibary io Kalizà io. Io Kalizà io dia nanambady koa an'Ingahy Randrianomanana avaratr'Ilafy ary niteraka an-dRazafindrasoa sy Rajaonary ary Randriambao. Niteraka lahy iray sy vavy iray Razafindrasoa, ary Rajaonary vadin-dRamoivo niteraka 7 mianadahy. Randriambao tsy niteraka.

Ireto ny anaran'ireo zanak'Ingahy Rajaonary mivady : 1. Ramona, 2. Randriamandimby, 3. Rajerimanana, 4. Louis Ramiandrisoa, 5. Rabelohatona, 6. Justine Razanatahina, 7. Marie Ravoarimanana, ary Andriamamonjy nanambady an-dRazakotsara koa ary niteraka an-dRamiandrisoa sy Rasorivony ary Rafaralivazaha tsy niteraka, Ramiandrisoa niteraka an-dRamoivo vadin-dRajaonary, ary Rasorivony niteraka an-dRajaonarivelo sy Razanamiadana.

Taty aoriana dia nanambady an-dRasoanianta sy Rafaravaviseheno indray Rainimamonjy na Rafaralahilavolo. Olona mirahavavy ireo nampirofesiny ireo izay zanak'i Ramboamalala sy Razazandriana. Samy niteraka tamin-dRainimamonjy izy mirahavavy ireo, ka ireto avy ny zanany :

Terak'i RASOAMIENTA : 1. Ingahy Ramanantsoa na Ingahy Rainilesoka, 2. Kalako, 3. Ramasomanana, 4. Rafara.

9 Terak'Ingahy RAINILESOKA : nanambady an-dRamihaña zanak'i Rafaravavipatsa : iraikam-binifolo ny zanany dia 1. Randriatsivelany nanambady an-dRamanivosoa zanak'i Rabezezika na Rainijaona dia niteraka 1. Razananivo nanambady an-dRazafindrabe Amba-

tofotsikely ary niteraka an-diaabanananjara tsy niteraka sy hanaivoarinana nanambady an-diazanoelina niteraka 5 mianadahy, hazafindramonana sy hanofo sany tsy niteraka, 4. Raboniaranana, Pasteur, niteraka an'i Céline Rabodoarimanana, 5. Rasoarini-vo nanambady an-diafidimanana, presibytera, niteraka 6 mianadahy, 6. Rakotoarimanana tsy niteraka, 7. Raveloarisoa nanambady an-dianaivoarivelo ary niteraka an-diameli-arinivo taminy, taty aoriana nanambady an-diakotomanga Amboanjobe Mangatokana ary niteraka telo mianadahy taminy, 2. Ravelo sy halesoka ary haketaka sy haharivelo sany tsy niteraka, 6. Razanaka nanambady an-diaandrianangita ary niteraka an-diazafin-dratsira izay niteraka an-diazafindravelo.

7. Terak'i RAKOTOMANGA : nanambady an-diasendra 1. Rasoanamborina nanambady an-diazafimohandry Ambatofotsikely ary niteraka an-diazafindrasedra izay niteraka an-diasamoelina sy hamanantsoa, nanambady an-diazairisoa ary niteraka telo mianadahy ary hanaivo tsy niteraka. Hazafindranoelina, mpampianatra catholique, niteraka an'i Victoire, 3. Rasoazanambolo nanambady an-datsimandresy ary niteraka an-diasozanarivo sy hazanatsima, 4. Rasoanahary ; 5. Hazafindrasedra sany tsy niteraka, 6. Rasendrasoa nanambady an-diasoanjanahary ary niteraka an-diasendraharisoa Marie-Louise, Raha-rison Victoire Rasendrarison, Josephine Rasolonjanahary.

8. Terak'i RAKOTOMANGA : 1. Martin hanaivo ; 2. Rasoazanany nanambady an-diaharison (Mangatokana) ary niteraka an-diaavanjanahary ; 3. Rabemantsoa nanambady an-diaavaarivelo ary niteraka vavy iray.

9. Terak'i RAKOTOMANGA : 1. Rasoanamborina, instituteur, tamina-diasoanambolo : 1. Rasoanamborina niteraka an'i Justin Mandrianavah, instituteur ; 2. hanaivo Robinson nanambady an-diasoavelonoro ary niteraka 7 mianadahy aminy dia : Josvah, Mariette, Rasoanamborina, Raboniarivelo, Rasoanamborina, Raveloarinaro, Raboniarivelo sy Rasoanamborina ; 3. Ravelomana nanambady an-diazairisoa ary niteraka an'i Clément Ravelomana sy Rasoanamborina Dauphine ; 4. Rasoanamborina nanambady an-dialimamana ary niteraka ary 4 mianadahy dia Rasoanamborina, Rasoanamborina, hanaivo Augusto, ary Rasoanamborina.

Taty aoriana dia nanambady an-diazainanoro Rasoanamborina ary niteraka : 1. Rasoanamborina Florine (maty) izay niteraka an'i Marline Rasoanamborina tamina-diamerison (Mangatokana) ; 2. Rasoanamborina nanambady an-diakotomamonjy Félix, instituteur, ary niteraka 4 mianadahy dia : Rasoanamborina Rasoanamborina, Rasoanamborina Léon Rasoanamborina, Rasoanamborina Rasoanamborina ary hiant Rasoanamborina.

9. Terak'i RAKOTOMANGA : nanambady an-dianaivo zanak'i Hazafimantsoa sy Ralako 1. Rasoanamborina nanambady an-diazafimbololona ary niteraka telo mianadahy ; 2. Hazafimantsoa nanambady an-diaavanambolo ary niteraka ef-bavy. 3. Paul Andriamihaja nanambady an-diasozanambolo ary niteraka 3 mianadahy ; 4. Hazafimantsoa vadin-diaava-arisoa ary niteraka lohy iray ; 5. Mandriambao Charles.

10

Terak'i RAKOTOMANGA : zanak'i Rasoanamborina izay nanambady an-diazafimantsoa na haintsiba an-diaavanambolo : 1. Rasoanamborina tsy niteraka ; 2. Rasoanamborina tsy niteraka 3. Rasoanamborina finatandro tsy niteraka ; 4. Rasoanamborina tsy niteraka ; 5. Rasoanamborina nanambady an-diaavanambolo (Ambohitromby) ary niteraka an-diazafindrakalo izay nanambady an-diaavanambolo ary niteraka taminy. Taty aoriana nanambady an-diaavanambolo (Antanimafy) Rasoanamborina ary niteraka an-diaavanambolo fimbololona mirah vavy ; 6. hanaivo nanambady an-diaavanambolo zanak'Ingahy haintsiba sy haintsiba (jereo ny terany vavalo eo aloha). 7. Rasoanamborina nanambady an-diaavanambolo Antanimafy ary niteraka an-diazafimbololona sy Rasoanamborina ary hantsoniriny. 8. Rasoanamborina Gouverneur taloha, sy Rasoanamborina Jaona sany tsy niteraka 4. Terak'i Rasoanamborina nanambady an-diaavanambolo Mandriantsirovanina 1. Rabemantsoa, 2. Rangory, 3. Rasoanamborina fara na Rasoanamborina sany tsy niteraka izy mirahvavy. Rabemantsoa nanambady an-diazanambolona ary niteraka 6 mianadahy dia : Rasoanamborina...

Terak'i RAKOTOMANGA : 0 nanambady an-diaavanambolo ; 3 ny zanany dia Rasoanamborina

soaray, Benivo, Ranjiko, Koinina, Jalehy, Ratsimelo, Konaivobana, Raferamanana.

Terak'i **KAMBOLOLA** nanambady an-ditainisoga 1. Ramatoa Kambolo nanambady an' Ingahy Kainisendra ary niteraka 1. Rasendra, 2. Kazafimbahoaka, 3. Kazafihonana, 4. Kazafihonana ; 5. Kazanana ; 6. Kazafindram'ao-Rasendra nanambady an-diasoanmaniv. ary niteraka 5 mianadahy (jereo ny terak'i Kasoanmaniva voaloha eo aloha).

Kazafimbahoaka nanambady an-ditakotomanana instituteur ary niteraka an-diasoanmaniv izay niteraka an-dia-Céline sy Charles Kazafihonana niteraka an-d'Ambolezafy sy Kasananihaja Ambatofotsikely, Kazananihaja nanambady an-d'Kazafindrambo, pasteur ary niteraka an-d'Kazanana, Kazafinandra, Kazafinandra, Kasona na Kazanana izay niteraka an-dia-Jean-Baptiste, Kasanana Marguerite, Marie Kalimanana, François Xavier Kalison, Joseph Kamilison, Ignace Kajanana, Micheline Kazafindramavo, Marie Héliane Kazafindramavo, Kazafindramavo niteraka mianadahy dia ka...

2. **KAMBIANINA** nanambady an-d'avo Ambohidava ary niteraka 4 mianadahy dia Kamilison nanambady an-d'Kamilison niteraka an'i Lisy Kakotoarison Kananana niteraka vavy iray ka... 3. Kazafindrasoa nanambady an-d'Kafaralaha An'riampanahy ary niteraka an-d'Kazafindrasoa sy Rahantsoa, 4. Kazananihaja vadin-d'Kajanarivelo Antanimafy ary niteraka an-d'Kazananaolona Tany mirahavavy.

3. **KAMBIANINA** na Ramangalahy nanambady voalohany an-d'Kafara ary niteraka an-d'Kananandraisoa izay nanambady an-d'Kananandraisoa (zanak'i Kakotoandriana Lahy Antona'ndriamasy, Ankazotokana-Atsinanana) ka niteraka 1. Kazananaolona, 2. Kakotoandriana, 3. Kazananaolona, 4. Kaminanana, 5. Kanaivo.

6. **KASOANMANIVA** (Kafara irery izany no niteraka ny zanak'i Kasoheno) Kaminanana nanambady faharoa an-d'Kazafimbahoaka (Ambohidava, ary niteraka 1. Kaminanana nanambady voalohany an-d'Kazafindranjaka ary niteraka an-d'Kazafihonana vadin-d'Kazafihonana Edouard ary niteraka (5 lahy). Vao nanambady an-d'Kazananihaja izay niterakany 4 mianadahy ary dia nanambady an-d'Kazafinandra ary niteraka iray, 2. Maurice Kazafindrabe nanambady an-d'Kazanana Hélène ary niteraka an-d'Kazoelimanana Beby Hélène, Kazoelimanana Beby Hélène nanambady an-d'Kandrianasoavina Charles niteraka an-d'Kandrianasoavina Daniel.... 3. Kazananaolona vadin-d'Kazafindrasoa, 4. Kazananaolona tsy niteraka, 5. Marthe Kalimanana nanambady an-d'Kasanihaja ary niteraka 1. Kakoto Samolina, 2. Kasoa Kalimanana, 3. Kananantsoa Auguste, 4. Kanananaolona Kasoré, 5. Florine Kazananihaja nanambady an-d'Kazafinandra ary niteraka an'i Jacque Kazafinandra, Armand sy Lucie Kazafinandra ary Kasolo, 6. Kazafindrasoa sy Kasoana tsy niteraka, 4. Kafotsirivo, 5. Kazafinandra, 6. Kaminana izay sary tsy niteraka, 7. Kasanana niteraka an-d'Kazananaolona (Sage-Femme) izay niteraka 4 sy Kananantsoa niteraka 1. ka.

7. **KANANANDRIANA** na **KANANANDRIANA** nanambady an-d'Kasolo ary niteraka an-d'Kasolo, 2. Kasanana niteraka an'i Georges, 3. Kakotomanana niteraka 5, 4. Kaminanana niteraka reo, 5. Kaminanana Jean niteraka telo.

Tsy ka niteraka Kasoana sy Kaminanana zanak'i Kafaravaviseheno. Terak'i Kaminanana nanambady an'Ingahy Kainivavy (Kangotana) dia Kasoana sy Kaminanana sary tsy niteraka ary Kaminanana niteraka an-d'Kasolavavina sy Kaminanana, 1. Kasolavavina nanambady an-d'Kaminanana (Ambatofotsikely) ary niteraka 7 mianadahy dia Kazananaolona, Kakoto, Jules Kajanana, Kaminanana, Kaminanana, Kasoana ary Kaminanana.

8. Terak'i **KANANANDRIANA** nanambady an-d'Kasolavavina (Kangotana) dia Kakotomanana Charles Instituteur ; Kakotomanana Charles nanambady an-d'Kazafimbahoaka zanak'i Kambolo ary niteraka an-d'Kasolavavina izay niteraka an'i Céline sy Charles. Beby Kasoana Kakotomanana Charles nanambady an-d'Kazafindrasiory, sage-femme, ary niteraka ary 5 mianadahy.

9. Terak'i **KAFBILALOLA** dia Mandriantoinina sy Mandriantina sy Razanaka ary Mamanana Instituteur. Mandriantoinina nanambady an-diangory ary niteraka an-diasoa-mandriantina sy kasandimanana ary Joseph Rakotomalala.

Mandriantina niteraka an-diazafindronjaka ary niteraka an-diazairinolina. Razanaka infirmière niteraka an-diazanamalala izay niteraka an-daveloson. Mamanana nanambady voalohany an-diazafindrasoa Ambatofotsikely ary niteraka an-diafidinasona presbytera izay nanambady an-diasoarivivo ary niteraka 7 mianadahy dia :

Taty acriana dia nanambady an-diazanamolina Mamanana ary niteraka an-diasaniasana izay nanambady an-diazairisoa ka niteraka 6 mianadahy.

Terak'i **KANAIVOBAHA** nanambady an-ditavo (Amberobe) 1. Labemaso izay niteraka an-diasamoelina 5 mianadahy sy Razafindratompo infirmière izay niteraka an-diatompoarinivo izay niteraka an-ditabeniala sy Labemananoro ary Kanaivombana ary Razafindratompo sy Mandriatompo.

Terak'i **KAFARAVAVIPATSA** nanambady an-ditainivoavy, mangatokana ary niteraka 5 lahy dia kabotokotany, kanaivo, kamarovazaha, kamaroson, ary kamamankodiana.

Terak'i **KANEFITRA** : (zanaka lahy aivon'Andriampanjakolona) Rabodanefitra rahevavin-drenin-ditabeony komandy 15 voninahitra tany Lazaina na vadiny voalohany, 12 na isen'ny zanany dia ireto : 1. Kafaravavipatsa, 2. Mandriamamory, 3. Mandriantrehi- na tsy niteraka, 4. Ravao tsy niteraka. Niteraka'i Rabodanefitra ireo. 5. Kamatoa Kantandro tsy niteraka, 6. Ingahy Miamihangozafy tsy niteraka, 7. Benilanto vadin' Ingahy Benilanto, 8. Benikotokely, kamatoa sy Ingahy Mandriamandraoka rain-ditakotomanga mianadahy avy no mpanolova azy. Ingahy Benikotondrianirina any Andranovelona, 10. Ingahy Kanivaozafy, zanany tamin-ditenimiarana, 11. Razakofily 12. Kasanoro (telo rony izany ny zanak'i Kanefitra).

II. Terak'i **KAFARAVAVIPATSA** : Telo mianadahy ny zanany dia Ingahy Kamasy sy Razafimanantsoa na Ingahy Kainitsimba ary Kamihaja.

Terak'i **KASOANIERANA** nanambady an-diasoanierana rahevavin-diafaranyvibodohasina manasary, 1. Rakotoandriana, kasoanierana 3. Mamanana, 4. Razafy, 5. Mananatsizehena, 6. Kamiaranjafy, 7. Kazairisoa.

Terak'i **KAKOTONDRIANA** nanambady an-diazanakolona, dia 1. Mandrianjaka, 2. Rabiby na Kainizanamalala izay nanambady an-diamanandroisoa ka niteraka, 1. Kazanamalala, 2. Rakotomalala, 3. Kazanamana, 4. Mandriantsoa, 5. Kanaivo, 6. Kasarin-manga, 3. Kamaharisoa nanambady an-diazafindrasoa ka niteraka an-dia... 4. Mamanantsatratra niteraka an-ditabodomamonjy izay niteraka an-diazairisoa.

Terak'i Mandrianjaka zanak'i Rakotondriana, nanambady an-ditakotomavo dia : Razafindrakoto, kabefirenena, kamarolahy, kamaroson, kakotoson.

2. Terak'i **KASOANIERANA** nanambady an'Ingahy Kanaivo (tokinany Andranovelona) dia kasoanavony sy kalambo samy tsy niteraka.

Terak'i **KANANA** dia Rakotomanga izay niteraka an-diazanandroisoa vadin-ditakotomalala, 3. Tsy niteraka kamaharisoa sy kamiaranjafy.

Terak'i **KAZALANTSOA** nanambady an-ditamanana zanak'i Rabodozaka dia Razafindrasoa Kazafimalala.

II Terak'i **KAZAFIMANANTSOA** na Ingahy Kainitsimba nanambady an-dialako (jerco ny terak'i Kalako).

Terak'i **RAMIHAIJA** nanambady an-dkamanantsoa na Ingahy Rainilosoka (jereo ny terak'i Ramihaja). (Jereo ny terak'i Razafidy...) Terak'Ingahy Rainiv ozafy na lamaintsoanala temin-dka... vadin'ny voalohany dia mandriamihangozafy na Rainitoandro izay nanambady an-dkamatea ambolo ka niteraka an-dkatoandro vavy tokana. Ingahy Rainivozafy nanambady fanindroany, vehivavy avy any Andriampanaky ary niteraka an-dmandriantoandro sy Rainingorivo Nirianangodona izay niteraka an-dRazanananga sy Rasoanivo (marofarihy) sy Rangorivo sy Rav oary ary Kafara (milovina ao Razavetokana an-tampom'Andriampanaky Ingahy Rainivozafy).

13

Terak'i **RAINIVAOZAFY** temin-dkaminanga zanak'i Ingahy Rainizakotrimo sy Ronizaka na Radie, zanak'i Ramboanlala sy Razazandriana dia : 1. Mandriambelo na Raininilisoana nanambady an-dkazafimbololona ary niteraka an-dkakatotrisoana sy Rainialy vadin-dandriamahazaka Ambohidaner na, 2. Ramanga nanambady an-dkomanavivona rahalahin-ditekona ary niteraka an-dkazafimharitra na katovoarivolo izay nolovan-dkasoanandrasana zanak'i Rabelohatona na Rainizafimharitra temin-dkavoniary amboto-fotsikely. 3. Ranaivo na Rainisoanandrasana nanambady an-dkafara dia niteraka an-dkajonary sy Rasoanandrasana sy Razafindrasoa sy Rasoafara, izay niteraka an-dkakatoton, toka-Rainivozafy koa kafotsiraivo vadin-dkanamba na Rainivoary (Tsarazaza, jereo ny terak'i Rainivoary).

Terak'Ingahy **RAZAKAFIDY** : (zanak'i Ranefitra temin-dkeminiarana izay vadin'ny fanit lony), nahiratra na Renimena na vadin-dkarakafidy. Io nahiratra io dia rahavavin-dkasoaninarana vadin'Ingahy Ramasy sy Rafaravavibodohasina vadin-dmandriamarivo na Rainizafimiarana (manazary). Ireto ny anaren'ny zanak'i Razakafidy sy ny terany : 1. Ranalahy nanambady an-dkazafintsoa ary niteraka an-dkazakasoa nanambady an-dkasoanandrasana zanak'i Rakotomanga izay niteraka ofetra mianadahy, 2. Rantoanina nanambady an-dkazanandrasoa zanak'i Razakanaivo sy Rasoanamambelo ary niteraka mirahavavy, 3. Mandri mampandry tsy niteraka.

II. Ramatoa **RAMESOKA** nanambady an'Ingahy Rainisoga dia niteraka an-dkajacba tsy niteraka, Rasoamanana sy katocandro ary kavocarisoa.

Ramananoro niteraka an-dkafarahy zanak'i Rainibaofiaiana sy Razafindravata (Andrenovelona) sy Kazaiary ary Ranaivosoga.

IV Mandriapetsa nanambady an-dkasoanatoandro zanak'Ingahy Ririatsivoho (Antenimafy) ary niteraka an-dmandriamory sy Ralisoa vadin-dkasoamanana ary Razanahoera sy Rakotomanana ary koa Rantoanina.

V. Rainidasy na Mandriamaro niteraka an-dry Ranaivo (Tsarakonenana) izay nanambady an-dka... ary niteraka an-dka... Razafindravato vadin-dkanaivosoga izay niteraka.

VI. Mandriabelona izay niteraka an-dkaminadomanana sy Rasoazanenoro.

VII. Rahaga na Rajafera niteraka an-dkajonary sy Razafindrasoa ary mandriamory.

VIII. Rafarahy Joseph nanambady an-dkazafindravao ary niteraka an-dkaminandrisoa mianadahy avy.

IX. Rasoanamambelo nanambady an-dkazakanaivo ary niteraka an-dRazananana na temin-dkanaivo ; Rabemanantsoa ; Ramilison ; Razafindrafara ; Mandriamory ; Raphaël niteraka 4 mianadahy ; Razantsoa niteraka mianadahy any Tananarivo ; Etwise Rakotamanga.

10. Terak'i **RAMOHORO** (anabavin-dkarakafidy zanak'i Ranefitra faravavy) izay nanambady an-dmandriamihinanana na Ingahy Rainivoalavo ary niteraka telo mianadahy dia Ramatoa hamiarana ; Rabehendry ; Renimananjaona.

Terak'i **RAMILINA** nanambady an'Ingahy Rainibaofiaiana (Jereo ny zanany

amin'Ingahy Rainibaofiaiana)

14

Terak'i **RAMINIMANJONA** tamin-dRabezozika na Rainijeona (Ambohijafy) 1. Rajaona nanambady an-dRascandrasana zanak'Ingahy Rainilesokandrianalana (Ambondrona) ary niteraka an-dRazafindrasoana na Baharimanana sy Rasoaniala mianadahy avy. 2. Ravao-ary nanambady an-dRazafindrampiasa ary niteraka an-dRazan-mavo vadin-dRalay ka niteraka an-dRazafiarimanana vadin-dRasamaisa izay niteraka an'i Justin Randrianavah, 3. Ramnivosoa nanambady an-dRandriatsivelany, zanak'Ingahy Rainilesoka Ambohibery (Jereo ny zanany tamin-dRandriatsivelany), 4. Rasoazafy tsy niteraka - Ary nony maty Rabezozika dia nanambady an-dRainizafintaolo (Tsarasotra) Benimananjaona ka niteraka 1. Ramavo, 2. Rasoary nanambady any Andzoka, 3. Ralesoka, 4. Rafara niteraka an-dRatoanina, 5. Rabehendry zanak'i Rasoanero niteraka an-dRavaomanana nanambady an'i Monsieur Guarré.

Maran'izy telo mirahav-avy zanak'Andriampanjakolona izay nonina tao Anka-sotokana-Est. 1. Ramboamalala ; 2. Rabefandraoka ary Randriatsimavo.

Terak'i **RAMBOMALALA** nanambady an-dRazazandriana, zanak'Ingahy Pamela tera-dRamaroanaka, valo no isan'ny zanany dia ireto avy : Ramatoa Rambolo ; Ingahy Rainivondriana ; Benizaka na Radie na hoo koa Rafotsiandriana ; Raticaa na Benindrabe ; Benimiarana ; Rasoamihanta ; Rafaravavisehona ; Rafaralahibenahy.

Tera-dramatoa **RAMBOLA** izay nanambady an'Ingahy Indriamihangozafy zanak'Ingahy Rainiv ozafy izay niteraka an-dRamatoa Ratoandro izay tsy niteraka fa nolovan'ny tera-dRamanga vadin'Ingahy Rainikotondriatsirovanina (Jereo ny terany).

Tera-d**RAMINIVONDRIANA** izay nanambady an-dRazakatsitahona, anabavin-dRandriatsimandry, Ambohiborimanga, terak'Andristompekoindrindra (ny reholchin-dRandriatsimandry dia Ingahy Randriantsoa ary ny anabaviny dia Raboongory), dia Ravoondriana vavy tomana izay niteraka an'Andriamihaja na Ingahy Rainisoga. Ary Ingahy Rainisoga nanambady voalohany an-dRasoaray vavy matan-dRafaravavisehona ka niteraka : Rambolo ; Randrianatoandro ; Razaivelo ; Randriamanga ; Ramindana ; Rasoanivo ; Ratoana na Rainialy ; Rakotomainty ; Razafindravao ; Rafotsiraivo (jereo ny terak'izy ireo ary aloha). Ary ireto kosa ny Rainy izay tamin-dRamatoa Ralesoka : Rajoba tsy niteraka ; Rasoamanana ; Ratoandro ; Ravoarisoa ; Rasoamanana nanambady an-dRalisoa ary niteraka : Baile Raf limanana ; Fidèle Rasanimanana ; Basile Ramantsoa ; Nee-line Rasoarimanana ; ary Rascaline Ranivonboahangy. Ratoandro nanambady an'Ingahy Ranjohany Tananarivo ary niteraka 3 mianadahy dia : Eugène Randrianarisoa ; Marcel Ranaivo ary Etienne Ramarison.

Terak'i **RAMIZAKA** na Rafotsiandriana nanambady an-dRainizakatrimo (nanambady in-telo io Benizaka io).

Folo no isan'ny zanany dia : Randriamamonjy ; Rainibefonanga ; Razakatiaina ; Randrianjafy tsy niteraka ; Ingahy Rodo na Rainingory ; Benimanta ; Rainimanambelo ; Razakatrimo ; Ingahy Indriatsivoho ; Ramatoa Ramana.

Terak'i **RAMBOMANONJY** : Rajaonarivelo ; Ravao ary Razananiafana.

Terak'i **RAJAOANAVILO** sy Razanamialy ; Razafindranga ; Razaiarimanga ; Ravoanrimanga ; Ramangavololona ary Raheliarimanga. Rafaralahivazaha tsy niteraka ; Rasiandrisoa nanambady an-dRamanana ary niteraka an-dRamaavo vadin-dRajaoary (jereo ireo zanak'i Rajaonary izay 7 mianadahy).

Tera-d**RAMINIBOCCANGA** : Rajaonosa mpitandrina ; Randriamialison ; Rasoan-jambery any Andranovelona.

Tera-d**RAMANANTILINA** : nanambady an'Ingahy Rainikotondrianirina any Andranovelona : zafiny Razanamanga sy Ramanana vadin-dRajaonosa mpitandrina.

Terak'Ingahy **RODO** na Rainingory nanambady an-dRazakatsara 1. Ravao ; 2.

15

hazaindesoka izay niteraka an-diamaronanana izay nanamba y an-dikazanany ka niteraka an-davelomanana mianadahy avy. - Taty aoriana dia nanambady an-dRambahy zanak'Ingahy Miriamira izy ary niteraka an-dAndriatsara sy Randrianjohany na Benarively.

Terak'i RAINILAMBA : 1. Matsihoarana niteraka an-dikazanany sy Raso-ri-velo izay niteraka an-diazafindranaivo ambohitantara, 2. Rangorivo, 3. Rakotanavo.

Tera-dRAINILAMBALO nanambady an-diasoanana rahavavin-diamandro Amboara, 1. Ranioanary izay niteraka an-dandrianjafy izay nanambady an-diazafimiadana ka niteraka an-dry Randrianalibera mianadahy avy, 2. Rananonjanahary, tsy niteraka, 3. Kazanany nanambady an-dandriamora, rain'i Kabary Ambohitantara ary niteraka an-diazafindrasoa sy Kazafindralambo ary Berthe. Rananantoanina izay niteraka an-didimilany Emile Mecapicien sy Roselma, 5. Kafara nanambady an-dainisoandrasana (jereo ny terak'i Rainisoandrasana), 6. Ranaivo (be) nanambady an-ditangory ary niteraka an-dilaimampandry sy Kalimanana ; Kalaimampandry nanambady an-diasendramanana ary niteraka an-davelolona, Kazanamahondry, Kalaiarisoana, Kalaiarimanana, Kalaiarivelo, Kalaimampandry Michel, ry Kazanamonjy, 7. Basomanga nanambady any Ambohidrakitra Amboamasina ary niteraka mianadahy, 8. Kabary nanambady an-diamiarantsoa zanak'i Rainizanabelo ary niteraka 7 mianadahy dia, Kazafindratripo, Ramiadantsoa, Kalisoa, Kazananana, Kazafimanotroa, Basoamarivo, 7. Rasoamalala.

Terak'i RAZAFINDRANO vadin-diamarovevy, 1. Kazafinolona, 2. Ramangazafy, Ingahy Rainijaona na Kafarahivoalavo, Kazafinolona niteraka, 1. Kazanamanga, 2. Kazafindrazaka, 3. Ramangazafy.

Terak'Ingahy NALITSIVONO izay nanambady an-diasoanana : niteraka 9 izy, dia : 1. Rabezamahary tsy niteraka, 2. Rainialimanana, 3. Ravelomen ntsoa, 4. Basoamananivo, 5. Kafaralisandratana, 6. Kazanakolona, 7. Rasoarivony, 8. Rasoanatoandro, 9. Rananana.

Terak'i RAINIALIMANA, nanambady an-diasoanierana, 1. Salambo, 2. Basoanany ny, dia nanambady an-diamananoro fanidroany izy, ka niteraka an-Ranivosoga vadin-diazafindrabodo zanak'i Randriambelona izay niteraka an-diamiadamanana sy Rasoazanano.

Terak'i KAFARALANISARAFONA nanambady an-dikazanaka zanak'i Kabaja avy any Basaina dia Rakotananga irery izay nanambady any Ambohibary atsiman'ny Soavinimerina.

Terak'i KAZAFINDRANO nanambady an-dikotoandriana zanak'Ingahy Ramasy ary niteraka : 1. Randrianjaka izay nanambady an-dikotomavo ary niteraka, 1. Kazafindrakoto, 2. Kabefirenena, 3. Kamarelany, 4. Kamarosaona, ary Kakotosoana.

Terak'i RASOARIVONY nanambady an-dandriapatsa dia Rakotomanana.

Terak'i Ramatoa KALINGA tamin'Ingahy Rainikotondriatsirovanina Ambohibary dia Kazafindravelo no sisa volona.

Terak'i RAINIALIMANA zanak'i Kenizaka (hafa ray Konimiarana) efa voalaza ary aloha.

Terak'i RASOANIMANA sy Kafaravavisehono samy zanak'i Amboamalala sy Kazanandriana (efa voalaza ary aloha).

Terak'i RATIANA na Renindrabe zanak'i Amboamalala sy Kazanandriana izay nanambady an-dikafar lahitsilainga tao Andranovelona, 1. Rabelaza, 2. Razay, 3. Rasoanandrianina, 4. Randrianemanana.

16

Terak'i RASOANAVOLA nanambady an-diasoavola, 1. Ravao nanambady an-diamandriantandro (efa voalaza ary aloha). 2. Kazafimbahoaka nanambady an-diamandriana, Amboantohana (efa voalaza tary aloha).

Terak'i RANONJY 1. Ranonjy, 2. Razananana nanambady an-dianaivo, 3.

Antovoson, 4. Rasoomanarivo vadin-dhandrianary 4 bohibary tsy niteraka.

Terak'i **IMÉLIA** vadin-dikotomanga Joseph dia Cathérine sy Denis. Nanja tsy niteraka.

Terak'i **IMÉLIA** faretanin-diatona izay nanambady an-diazakanibanta zanak'i hazafinadio, 1. Mainizanananan' nanambady an-diasanivo ka niteraka an-diazakananana Gage-Ferre, sy hazanantsoa, 2. Malesoka nanambady an-dainialy na katrona ary niteraka, 1. Rakotonanana Charles, 2. Ranadananana, 3. Mandriancananana, 4. Malisoa, 5. Hazananaria.

7. Terak'i **RASOANANA-LANTINA** (zanak'i Rabelaza koa) izay nanambady an-diafaralakiavita (tsy niteraka io).

Terak'i **IMÉLIA** zokin-diasoanandrianina izay nanambady an-diamibao, 1. Manavo Salmon ka niteraka an-diasoazanomaso sy hazafindravay, 2. Hazafindradianina nanambady an-diazafinanaantsoa ary niteraka, 1. Mavo izay niteraka koa, 2. Hazanami-hante nanambady an-diaz findratsira Ambohibary ary niteraka an-diazafindravelo, 3. Rasanirino niteraka efatra, Hazanadrasoa niteraka efatra koa.

Terak'i Armand **IMÉLIA** Lant : nanambady an-diazakanianina ka niteraka mianadaky dia Armand Zaka hazafinimpisa ary hazaiarimanga Noeline.

Terak'i **IMÉLIA** zanak'Andriampanjekolona : fito ny zanak'Ingahy kabefandraoka dia : 1. Ingahy Indriantsoa na Mandriamandraoka, 2. Kabefandehante, 3. Ingahy Indriamira, 4. Kafotsiraivoranongo, 5. Manatoa Matoandro, 6. Mandriampaninirivo, 7. Kabefavavibodohasina.

Terak'Ingahy Indriantsoa na Mandriamandraoka nanambady an-diatavy, 1. Hazafintsoa, 2. Rasoraivo, 3. Hazanaka, 4. Rakotonanga, 5. Kabefandehante, 6. Malison, 7. Mangorivo, 8. Kafara renin-diajanary.

Terak'i **IMÉLIA** nanambady an'Ingahy kamanalahy 1. Hazakasoa nanambady an-diasoanandrasoa zanak'i Rakotonanga izay niteraka 4 mianadaky, 2. Matoanina nanambady an-dianadrasoa zanak'i Hazakanavo sy Rasoaanambelo ary niteraka mirahovavy, 3. Mandriampandry tsy niteraka.

Terak'i **IMÉLIA** nanambady an-diazaiary, 1. Rasoaianananana nanambady an-diamandrisoa zanak'i Kabefalahy Joseph sy hazafindravay ary niteraka 7 mianadaky, 2. Cathérine Razoary nanambady an-diamandrianary zanak'i Mandriampatsa sy Rasoaanandrasoa.

Terak'i **IMÉLIA** nanambady an-diasoanambelo 1. Raphaël Mandriamamory, 2. Razananana, 3. Hazanantsoa, 4. Hazanadrasoa, 5. Hazanamvo, 6. Ewigo, Raphaël nanambady an-diasoanamarivo zanak'i Rakotonavo ary niteraka 6 mianadaky aminy, Razananana nanambady an-dianavo Tsarahonenana ary niteraka an-diaolisoana sy Kajerison. Hazanantsoa niteraka efatra. Hazanadrasoa nanambady an-diamandrianina ary niteraka telo aminy. Kabefandrasoa niteraka iray.

Terak'Ingahy **IMÉLIA** zanak'i Kabefandraoka, nonina tao Antsozotokana atsianana izy, ary Kabango avy any Farariana na vadiny, 12 mianadaky ny zanany dia ireto ary : 1. Manatoa Kabahy, 2. Manatoa Kaminana, 3. Kabajo, 4. Mandrianary, 5. Rasoaanavo, 6. Ravanimanant, 7. Hazafindravay, 8. Mandrikinasy, 9. Mandriankala, 10. Kabefandraoka, 11. Mandriambazo, 12. Rasoaiananiera izay niteraka an-diamandrianina sy Ravelotsalana ary Kabangozafy sy Rasalana voalaza fa zanak'Ingahy Indriamira koa.

Terak'i **IMÉLIA** nanambady tany Anerindrano dia Rafitosoa izay nanambady an-dia... ka niteraka... Taty ariana dia nanambady an'Ingahy koto tao Antanimafy Kabahy ary niteraka an-diamandrianina sy Mandriamandrianina na Ranarivelo izay nanambady an-dia... ary niteraka.

Terak'i **IMÉLIA** nanambady any Anerindrano. Tsy niteraka Rasalana sy Ravaninanana ary hazafindravay, ary kabefandraoka.

Terak'i **RAMAJA** nonina tao Amberobe-Ankisatra, dimy no isan'ny zanany dia 1. Razaiarivelo, 2. Ravao, 3. Katsimba, 4. Kasandy, 5. Katoanina. Ravao nanambady an-dRanaivombana zanaka lony avon-dRafaravaviseheno ary niteraka an-dRabomaso sy Razafindratompo, Rabomaso nanambady an-dRazafindrasoa Anerinrano ary niteraka dia Razanantsoa. Razafindratompo Infirmière niteraka an-dRanpoarinivo izay niteraka 5 mianadahy dia Rabeniala Justin, Rabemananoro, Ranaivombana, Razafitompo Boby ary Randriatompo.

Tera-d**RANDRIAMAY** tao Amberobe nanambady an-dRazafindrasoa Isalimanjaka, zanak'Ingahy mainisoavina sy Razafinala ary zandrin-dRazaiarivony vadin-dRandriamaro Ambatomena dia Razanantsoa vavy tokana izay nanambady an-dR... ary niteraka mianadahy.

Terak'i **RASONANIVO** nanambady an-dRatsimaloka Ambohibary dia Ramanana Institutur Officiel.

Terak'i **RANDRIANKINAF** nonina any Ambatofotsy dia : Ranily sy Rabahy mianadahy avy.

Terak'Ingahy **RAINDRABEHANTA** zanak'i Rabefandraoka, nitoetra sy nonina any Lazaina Raindrabehanta, ary niteraka an-dRabehanta vavy tokana. Ary taty aoriana dia nanambady an-dRazafinambolo indray Raindrabehanta ka niteraka an'Ingahy Rakotovoao izay niteraka an-dry Razafindramboa sy Ramarobandro.

Terak'i **RAFOTSIANIVOANOMPO** zanak'i Rabefandraoka 1. Rafanombo, Rafotsiraivo, 3. Rabodo na Rabodoanefitra.

Terak'i **RAFOTSIANIVO** vadin-dRafaralahibodotsaka na Rainimarolafy zanak'Andrianabe Lazaina, 1. Ramarolafy, 2. Randriamboreda, 3. Rasoamanarivo, 4. Raboony, 15 voninahitra komandy, 5. Ranivo Meritiora, (tsy niteraka izy 5 mianadahy ireo ka ireo z fin-dRabodoanefitra no natsangany nandova azy kaovelo sy Ranaivondrabeony ary Ravoavahy Robinson, ary koa Ramanantoanina havany avy amin'ny rainy). 5. Tsy niteraka Ran-toa Ratoandro.

6. Terak'i **RANDRIANJAFINANIVO** izay nanambady an-dRafaravavipatsa dia 1. Ingahy Ranasy, 2. Razafimanantsoa, 3. Ramihaja (Jer o ny terak'izy telo mianadahy ireo ary aloha). (Terak'i **RABODOANEFITRA**).

7. Terak'i **RAFARAVIVIBODORASINA** nanambady an-dRaninarivo na Rainizafimiarana (jereo ny terak'i Rainizafimiarana voalaza ary aloha).

18 Terak'i **RANDRIANTSIANIVO** zanak'Andriampanjakolona izay nonina tao Ankazotekana koa. Enina ny zanak'Andriatsimavo dia 1. Ingahy Rainisalana, 2. Razafindranaly, 3. Rafana, 4. Rainisoanadio, 5. Rasoanadio, 6. Rafaralahindrianaina.

Terak'Ingahy **RAINDRABEHANTA** 1. Rambontsimavo izay niteraka an-dRazafindravao vadin-dRaoelina izay niteraka an-dRazafitompo izay niteraka an-dRazanoelina, ary Razanoelina nanambady an-dRanaivoarinanana ka niteraka 6 mianadahy.

2. Terak'i **RAZAFINDRANALY** nanambady an-dRainimavo any Andozoka Ankazondandy ary niteraka.

3. Rafara niteraka an-dRamananjahary vadin'Ingahy Rasamoelina, Antsampanrano ary niteraka 1. an-dRazafindraso izay nanambady an-dRaporaka Julienne ka niteraka maro teminy dia : Ramboammana tsy niteraka, 3. Rasoamanambelo nanambady an-dRavoavahy Robinson (jereo ny terak'i Ravoavahy), 4. Rabefirenena Géomètre nanambady an-dRasoazanany ary niteraka an-dRabeson, sy Benjamin Rabefirenena.

5. Rajoelina tsy niteraka, 6. Razanamelina nanambady an-dRamanana Institutur, ary niteraka an-dRasamiman na, 7. Rasendrasoa nanambady an-dRazafindrakoto ary niteraka 4 mianadahy.

Taty aoriana Razanamelina dia nanambady an-dRanaivoson zanak'i Randriantatoanina ary niteraka an'i Jules Rajoerison.

Ireto kosa ny zanak'Andriampanjakolona telo lahy izay nonina tao Antsahavory. 1. Ramboazokiny, 2. Randriamahandry, 3. Randriatsalana.

Terak'i RAMBOAZOKINY nanambady an-drazaka, 6 no isan'ny zanany dia : 1. Rainizakalalao 2. Ingahy Rainizakatrino, 3. Rainimanana, 4. Kafaralakinanambe, 5. Ra-
fotsy tsy niteraka, 6. Kafaravilalao.

Terak'ingahy RAIBAZAKATRINO dia ingahy mainibaofianinana sy ingahy kaini-
tsapilo izay tsy niteraka.

Terak'ingahy RAIBAZAKATRINO nanambady an-damiarana zanak'i Ramahaima-
nana Rasoanoro, 12 no isan'ny zanany dia : 1. Rasendranoro niteraka an-dRazanahoera
tamin-dAndriapatsa, 2. Andrietsamoelina, 3. Ravonoro, 4. Rasakamakefa, 5. Kazafin-
drokoto niteraka mianadaha, 6. Razanamanga niteraka..., 7. Razanadramiarana, 8. Ra-
zafindraso, 9. Hamelisoa, 10. Raotozafy, 11. Rabenefitra, 12. Kafaralahy zanany
tamin-dRasoanoro zanak'ingahy Razakafidy.

Terak'i RAIBAZAKATRINO nanambady an-dRafotsiraivo zanak'i Rabotsitonta, 1.
Rabodiamarana izay nanambady an-dabe diaramana rast. ary niteraka an'i Felina Ra-
bodiarimana, 2. Ravonintsoa niteraka iray tamin-dRanaivo Salmon zanak'i Razay Am-
betomasina, 3. Kazafindramiarana, 4. Andriamampianina tsy niteraka, 5. Rasoazanany
nanambady an-dia... avy any Andriampamaky ary niteraka 3.

Terak'i RAIBAZAKATRINO nanambady an-dRaketamanga Antsampsandrano, 1. Ra-
soamampianina niteraka mianadaha dia Ra... avy any Ambatofotsy ny vadiny, 2. Ra-
kianinana, 3. Ranjanoro, 4. Kazafindriana ary Rakotomenana zanak'i Rajaofera.

Terak'i RAVONORO nanambady an'i Monsieur Grosperin, 1. Kazafindraso ni-
teraka an'i Marthe Suzanne izay efa niteraka. Terak'i Rainizakatrino efa voalaza.

Terak'i RAINIZAKATRINO 1. Kafaralalindeso, 2. Kafara.

Terak'i RAIBAZAKATRINO nanambady an-dRabodozoka rahavavin-dRafara renin-
dRamananjahary (Antsampsandrano). Sivy ny zanany dia 1. Andriamamba tsy niteraka,
2. Kazafindraso nanambady an-dAndriambelo ary niteraka an-dKazafindrabodo sy Ra-
mbelo, 3. Razafindrabo nanambady an-dRanaivoson, ary niteraka an-dRamiadamanana sy
Rasoazanano, 4. Ranaivo, 5. Kazafiniary tsy niteraka, 6. Razatabohoka nanambady
an-dRakotosalama Ampondrona ary niteraka, 1. Razanamalala izay nanambady an-dRazafi-
nimanitra Ambohitrimanga ary niteraka an-dRasamison telo mianadaha, 2. Rabefirene-
na nanambady an-dRazafindrafara Ambohibery ary niteraka an-dRabefirene Célestin 4
mianadaha dia Suzanne sy Razafintompo Beby ary Ranaivo, 3. Rabarison nanambady an-
dRasoanambada ary niteraka vavy iray amidy dia Ranivonirina Rabarison, 6. Ramanana
zanak'i Rabodozoka tsy niteraka, 7. Ranolahy tsy niteraka, Ranaivo tsy niteraka,
9. Rasoanambava tsy niteraka, 10. Andriamamonjy nanambady an-dRazafinisoa avy any
Ankazotokana ary niteraka an-dRazafimelila nanambady any Ankazotokana.

Terak'i RAIBAZAKATRINO 1. Ravelokalo nanambady an-dRanimavo Indozoka ary niteraka
1. Razafary, 2. Kazafindrafa, 3. Ravaoarivelo nanambady an-dRazafindrokoto Ankazo-
tokana rast ary niteraka 5 mianadaha taminy.

Terak'i RAIBAZAKATRINO zanak'i Ramboazokiny vadiv-dAndrianjafy, 1. Kaini-
soavololona nanambady an-dRamanandro ary niteraka 1. Rakotomanga nanambady an-dRazafi-
niolona ary niteraka an-dRazanamanga sy Kazafindraza, Rasoavambanina nanambady an-
dRaboaniaina ary niteraka an-dAndriambololona ; sy Edouard Razafinahery sy Bernard
sy Rabodomanandrisoa sy Razafinjaka ary Raseno tsy niteraka.

Terak'i RAIBAZAKATRINO zanak'i Kafaralahimanabe zanak'i Ramboazokiny, Raso-
navony no ataran'ny va iny ary niteraka 10 mianadaha izy dia : 1. Rasendy nanambady
an-dRazanamanga ary niteraka, 1. Kazafindrafidy, 2. Rasamisady, 3. Rasoazanamiarana
nanambady an-dRabetokotany Antsampsandrano ary niteraka an-dRan' Rabetokotany 3 mian-
daha, 4. Kazafindramavo tsy niteraka, 5. Ravoniarisoa; 2. Rasendrasoa nanambady an-
dRan'risamajeto ary niteraka an-dRatsaraibe izay niteraka an-dRasoarisoa nanambady

an-davelojoana zanak'i Razafindrangita Ambatomena ary niteraka maro taminy dia :

.....

Rafotsiraivo nanambady an-diazakamahafa (jereo ny terak'i Kasakamahafa),
 4. Kasakany sy Banaivo samy tsy niteraka - kamarakoto nanambady an-diasoaray tsy ni-
 teraka, 7. Rajoa nanambady an-drazafindrakoto zanak'i Bomenalahy tsy niteraka.
 Banaivo tsy niteraka, 9. Razafindrasoa nanambady an-diamaharisoa zanak'i Rakotoan-
 driena ary niteraka : Rakotomamonjy ; Banaivo ; Kandriamaro ; Rakotomavo ; Rahelisoa ;
 6. Lavoniarimanana ; Rajaonson ; Roberison ; Ramarison vadin-drazafindrakoto zanak'
 i Lovelokelo zanak'i Andriana izay niteraka an-dravoniarivelo vadin-drazafindrakoto
 Antanotokana, 4. Kazak' tsara anabavin-dzabetsintonta nanambady an-dandriamamonjy
 zafin-Andriamamavo ary niteraka : Ramiandrisoa ; Kafaralivazaha ; Kasoavololona
 tsy niteraka ; Kasoarivony izay niteraka an-drajaonarivelo sy kavao ary Kazanamiava-
 na izay nanambady an-dzabemanantsoa Ambohibary Sud ary niteraka an-dzabemanan-
 tosa mianadahy avy dia : Zanak'i Ramiandrisoa tomin-dzamanananoro zanak'i Kazakafidy
 dia Kasaiary izay nanambady an-dzakotomanga (jereo ny terak'i Zakotomanga) ; Rami-
 andrisoa niteraka an-draavo vadin-drajaonary Antsampanrano ; Ary koa niteraka an-
 dandriatsivelany taminy va iny hafa koa Ramiandrisoa.

20

AVY AN'NY AVY AMIN'ILAO T NIARA ILAO

Addin'ny olona mpih vana no mifankatia sy miray hina ary mifenampy amin'
 izay rehetra ateo sy amin'ny toetra rehetra izay miseho na haheliana izany na faho-
 riana.

Iy mpihavana izay mahavita tsara izany dia lazaina hoe : siarakaviana
 tsara. Iy fitiavana sy ny fahamarinana ary ny fifandeferana no hahavitana isany a'i-
 sy izany - nanana ireo toetra telo ireo ny Razantsika ka mifankatia tsara izy ary
 isika taranany aty aoriana izao dia samy mbola mitana sy mandala hatremin'izao.

"TOTO-REVINE' ILADA SI ILAY."

Anaka, toy ny ladina-boatavo ny nihavian'ny olona ka ny fotony iray ihany
 fa ny samany no misondrahata.

Avy tamin'Andriampanjekolona mivady no niandohan sika mianakavy marobe
 izao. - Andriampanjekolona mivady nisampana ho folo mianadahy ary izy folo mianadahy
 nisampantsampana ho olona maro ary ny taranak'izy ireo no misy antsika marobe izao -
 (mbola misy be aza no tsy tonga eto).

Fifankatiavana no ahitanga ny zatovo roa hiray ho mpivady - fitiavana
 an-tsitrapo fa tsy noterena, toy novozonana - Fitiavana madio sy marina araka
 an'Andriamanitra.

Mianareo mpivady miara-belona ao amin'ny toetranonareo dia mivelona sy
 miaina toy ny olona iray ka miara-mitondra izay miseho ary miara-mizaka amin'ny za-
 naka materakareo, miaram-paly, miaran-kory. - Lalana sarotra efa nodiavin'ny Razan-
 tsika teo aloha izany.

Ady ny siainana eto an-tany ry hevako, satria tsy azoazo foana ny hazoan-
 kamina ho hanina, sy ny lamba ho tafiana ary ny behavioriana harena hitsinjovana ny
 vodianro ho merika.

Kanaova Economie (vola mitambatra mba atao t'hiry mba misy mihetsehana
 raha sendra marary, na misy manjo, na mba hiviadianan-javatra atao harena. Tadi-
 dia izao : hendry kokoa ny olona mahatahiry vola ariary noho izay olona mitantara ny
 vola ariary zato efa laniny. Mianareo ihany no nahalala izany fa tsy mba ny zanaka-
 reo mbola co an-kohonanareo tsy akory.

Koa izao lahy no mba dinihinika tsotra atonay aminareo :

a) Tohizo lalandava ny fifankatiav nareo an-tsitrapo izay mampiray anareo
 fa fitiavana madio izany - ary manana fandeferana fa ny ampanga asa anie vaky raha
 haitan-droa. - Matetika ny saina no tsy mitovy ary ny hevitra samy manana ny azy ka
 aza mba mifandrandrandrangan-kevitra. Mifanaja mianareo mivady fa ny fanajana no
 hofehy anohy ny fitiavana ; tsarovy fa izay toetrareo ihany no ho toetra'ny zana-

kareo izay naterakareo ; manana toetra araka ny kristiaca : mahari-po manana fitiavana, manana fandefarana, manefa ny adidiny, mino an'Andriamanitra sy Jesosy Kristy.

b) Aoka hifankatia isika mpihavana mifanampia amin'ny fahoriana, miraisa amin'ny fifaliana, ampio ny havana ory sy namoty. Mianarao any an-pielezana tiavo sy hajeo ny mpiara-monina aminareo, fa izy ireay no fivareo akaiky fa izahay aty an-toerana : afo lavitra tsy azo amindroana.

Lfao tsara ny adidinareo amin'ny zanakareo, amin'ny havanareo, amin'ny mpiara-monina aminareo, indrindra amin'ny foko sy ny firenena izay misy anareo ary indrindra hoo ny adidinareo amin'ny fianjonana misy anareo.

21

c) Mizara mivevaka amin'Andriamanitra isan-andro, fa vehiny isika no eto an-tany t'heka ireo hazantsika voatantera eto ; ary any an-danitra no ho fonenantsika ; tsarovy fa ny fonany no olona satria ny fanahy dia avy amin'Andriamanitra ; manaova ny marina, atovy anjaka ao am-po ny fitiavana mafio sy tsara ary tanteraho ny adidinareo sy ny fivovavana amin'Andriamanitra.

Ho tanteraka aminareo anie izany.

NY FIANJANA NAHA MIOHA SY NY MIFANAMPINA.

Toetry ny natao maha ny faholana fihavanana. Tsy nasiany avy avy izany na nasiany tokony sy tsy tokony, fa rehefa samy olombelona na olom-pantatra fotsiny na mpiray fonenana na mpifanolo-bodirindrina na moifanila tanimbary na indrindra fa mpihavana sy mpiray donk'afo charon'ny alapatana iarahamamandro sy rangolahy iarahamirakotra ao amin'ny fasona.

Na fahoriana, na fifaliana dia niombonana sy nifanampiana daholo. Tsy vitan-bava ny resaka fa samy narahim-panomezana vola ho kofehim-pihavanana. Izay nanao na havana nihataka amin'izay dia nataon'ny be sy ny maro hoe : navoin-tena (oka).

Fa ny fihavanana ankehitriny kosa dia mihasiamba : maniry ny adidina tsahy ny nam on'omby. - Vary ny fifanajana, na ny anar n-dray na ny anaran-dreny dia tsy tanteray ny zaza sasany fa dia vita ny amin'ny hoe : Rapa, manan, haininy, Ifofy, Ratre. - ary izany indrindra no nanaovako ny tetiarena). Tsy misy fivondronana amin'ny fianakaviana ; samy olon-ko ho azy, mihamaivana noho izany ny fifankalalana sy ny firaisana.

Iy havan-dray, ny havan-dreny dia ireo ihany... ny vianao sy ny rafozana, ets...

Conclusion : rehefa tsy lalina ny fihavanana dia tsy maintsy maito mihitsy ny firaisam-po ka na fianakaviana mpiray monina na fokon'olona na fianjonana, na firenena no tsy mandala fihavanana dia tsy maintsy maito mihitsy ny firaisam-po mifankalalana-pihavanana ka tafasareka ao am-po dia fahalovana tsy azo avotana amin'izy rehetra no tsy maintsy ho vokatr'izany. Rehefa tsy lalina ny fihavanana dia miroborobo tsy haholana ny fisarahana. Na ny fisarahana manao lolom-po, ny lolom-po mitera-bolohala ary rehefa volohala no taf latsaka anaty dia zavv or ilahy mifaka natry ka samy mavo no samy ditsoka fa vary ny fisarahana ary maty ny fahamiray t'no-po. Ny fianakaviana manana ny lohany ; ny fokonolona manao mpitarakara ; ny fianjonana manao mpitantrina ary ny firenana manana manana. -

Azo itompoina anefa fa samy tia sy maniry ny birobobozany faholana-pihavanana faholo izy rehetra ireo. - Aoka any biverina ny ondry manimba tsy ho vaky lay ny firaisana-kina sy ny firaisam-po satria velona ny fifankatiavana. - Noho izany dia adidin'ny mpihavana no hifankatia sy mirey hina ary mifanampy amin'izay rehetra aty amin'ny toetra izay miseho na maf liana izany na fahoriana izany. Ary tanteraka sy manatanteraka izany araka ny sitrapon'Andriamanitra.

Iy mpihavan izay manavita tsara izany dia lalina hoo : fianakaviana tsara. Ny fitiavana sy ny fahamirana ary ny fifandefarana no hahavitana ireay adidy izany.

Manana ireo toetra telo ireo ny hazantsika ka mifankatia sy mirey hina tsara izy ary isika taranony aty aoriana, dia samy mbola mitana sy manalala tsara izany hatramin'izao. - Ary aoka isika samy hamporo ny zanantsika mba haharalany sy hahohizana.

ny tsara izany.

NY FILAKARANY AMIN'NY FOMBA-PANJALANA IZY DIA

Itana avakavahana araka ny filakarany amin'ny fomba-panjaliana izy dia mizara arak'izao :

I. - Iy AMBOININA : mizara fito izy dia :

Iy zarak'Andriana, 2. Zaza marolahy, 3. Andriamasinavalona, 4. Andriatoriponoindriandra, 5. Andrianamboninolona, 6. Andriandranando, 7. Zana-dralambo.

II. - Tsihibelambanana : mizara roa izy.

1. Ambainandro ; 2. Taandapa (terak'Ambobidava).

III. - Maity enin-dreny (na manendy sy tsierombavy no ilacana azy - nefa ny teny hoe enin-dreny no mahafaka azy, dia : 1. Manisotra, 2. Manendy, 3. Manpanpano ; avy any Faliary ; 4. Ambohipoloaline, 5. Manjokaray ; 6. Masivola, Fanampiny (Iy zazamanga no taranakin'ny vazimba).

Iy Masombika. -

IV. - Voninahitry ny tompo (ankiziz'olona) mizara roa izy :

1. Lazahova (hova very), 2. Olo-maity (mpanompo avy amin'ny tanindrana).

NY FANJAKA NIFANJAKA NY TRO IANINA

Araka ny voalaza ary aloha dia ny vazimba sy ny tangita no mponina voalohany teto Madagasikara tany aloha. Iy vazimba dia karazan'olona foky nefa fientana. Somany volombarahina ny hoditria'ny sasany ary ny ankabeazan'ny dia maity manompo maitso.

Iy mpanjaka nifanjaka ny razan'izy ireny fahizay ary tsy nahalala nampiasa ny afo akory aza. - Fantely resy sy hazan-drano avy fapan-java-ma'ny toy ny oviala kofica etc., no fihinan'ny mpifindrafindra fientana izy afoho izany. Ny tan'ity kosa dia ry zareo mponina avy any Afrika. Mponina mamerana avy nosy Madagasikara izy izao hatrany'izy o. Maity volo sady tangita volo izy. Ihehy nifanaraka tenin'ny hova izy raha ny ank-pobeny no jerena sy heverina.

Hia tenin'ny hova ny Vazimba mponina teto ampovon'i Madagasikara fa tsy zokany ny siara-monina aminy. Voalavan'ny tantara fa ny mpanjakan'ny hova Andriana-nolo sy Salambo no nandresy azy ireny. Mandositra nianatsimo nianta refana nanaraka ny renirano abitanana no fialana teto Imerina.

Ia mifangaro amin'ny bakalava izy amin'izao fotoana izao : esprit de marin no filasa'izy ireny ny karazany izao (mpanjakan'ny ranomasina no novitr'izany).

Behafa resy ny Vazimba dia ny hova no nanjaka teto Imerina. Tokony ho tenin'ny taona 1250 izany.

Anarana sy toerana nanjakany

Taona tokony ho nanevelomany

| | |
|--|-------|
| 1. Andriana-ravindravina milevina ao ambohitsitratra Anjozorobe-Antohy | 1250. |
| 2. Andrianerinerina nanjaka tany Anerinerina | 1300. |
| 3. Andriananjavonana tany Anjavo (Anjiro) | 1320. |
| 4. Andrianamponga tao Fanongoavana | 1330. |
| 5. Andriandranelava tany Ambatomasina | 1340. |
| 6. Andrianamboniravina tao Ambatondravorika | 1380. |
| 7. Andrianampandrasa tao Ampandrana | 1400. |
| 8. Rafandraandava tao Ampandrana | 1420. |

| | |
|---|------------|
| 9. Raarsindohafaudrana | 1440. |
| 10. Rafandrompohy | 1480. |
| 11. Rafandravanenitra | |
| 12. Rafohy nanjaka tao Imerimanjaka | 1500. |
| 13. Rangita nanjaka tao Imerimanjaka | 1520. |
| 14. Andriamanelo tao Lasora | 1540. |
| 15. Kalambo tao Lasora vao tany Ambohidrabiby | 1610. |
| 16. Andrianjaka tao Antananarivo | 1610-1630. |
| 17. Andriatsitakatrandriana tao Antananarivo | 1650. |
| 18. Andriatsimitoviaminandriandenaibe | 1670. |
| 19. Kasakatsite atrandriana (naongana) | 1675. |
| 20. Andriamasinavalona Antananarivo (nanao voalohany ny fefiloha) | 1710. |
| 21. Andrianjakaavalomandimby tao Antananarivo | 1727. |
| 22. Andriatompoinimerina tao Antananarivo (nafana ny ody an-trano teto Imerina) | 1747. |
| 23. Andriatavalobemhisatra tao Antananarivo | 1764. |
| 24. Andriambolohezy tao Antananarivo | 1774. |
| 25. Andriaboatsimarofy tao Antananarivo | 1775. |
| 26. Andriatsimitoviaminandriana tao Antananarivo | 1780. |
| 27. Andriambelomasina tao Ambohimanga | |
| 28. Andrianjaky tao Ambohimanga | 1787-1794. |
| 29. Andrianampoinimerina tao Ambohimanga, Antananarivo (nanjaka 26 taona) | 1794-1810. |
| 30. Radama I (nanjaka 18 taona) tao Antananarivo | 1810-1828. |
| 31. Ranavalona I na Rabolondrianampoinimerina (33 taona) | 1828-1861. |
| 32. Radama II nanjaka tapany tao Antananarivo | 1861-1863. |
| 33. Rasoheryna tao Antananarivo | 1863-1868. |
| 34. Ranavalona II nanjaka 15 taona teto Antananarivo | 1868-1883. |
| 35. Ranavalona III nanjaka 14 taona teto Antananarivo | 1883-1897. |

Dia tonga ny fanjakana Frantsay :

| | | |
|---|--------------------------|------------|
| 1. M. Le Tyre de Vilers Résident Général du 7 mars 1884 | | |
| 2. M. Lompard | 12 décembre 1880 | |
| 3. M. Larrouy Président de France | octobre 1896 | |
| 4. M. Le Tyre de Villers Plénipotentiaire | 12 Septembre 1894 | |
| ny Président tany Frantsa : Albert Picquié | 1910-1914. | |
| M. Félix Faure | 1895-1899 Garbit | 1914-1917. |
| M. Léon Loubert | 1889-1906 Herlin | 1917-1918. |
| M. Gallières | 1906-1913 Guyon | 1919-1920. |
| M. Raymond Poincaré | 1913-1919 Shramech | 1918-1919. |
| M. Paul Deschanel | 1920 (novonoin'olona) | |
| M. Millerand | 1920-1924 Garbit | 1920-1924. |
| M. Doumergue G. | 1924-1931 Olivier | 1924-1930. |
| M. Paul Doumer | 1931-1932 Léon Cayla | 1930-1931. |
| M. Albert Lebrun | 1932-1940 Marc de Coppet | 1930-1940. |
| M. Vincent Auriol | 1947-1954 Léon Cayla | 1940-1941. |
| M. René Coty | 1954-1958 Annet A. | 1941-1942. |
| M. de Gaulle | 1959- Le Saintmart | 1943-1946. |

Ireo Gouverneur Général teto Madagascar

| | | | |
|-----------|-----------|----------------|------------|
| | | Marc de Coppet | 1946-1948. |
| Daroché | 1895-1899 | P. de Devigné | 1948-1950. |
| Galliéni | 1899-1904 | Robert Bergues | 1950-1954. |
| Augagneur | 1905-1910 | A. Soucadeaux | 1954- |

Andriana'Andriana.

Iy amin'Andrianampoinimerina.

Ireto ny anaran'ny zanakavavy telon'Andriambelomasina 1. Kanavalonandriambelomasina na halesoka izay niteraka an'Andrianampoinimerina, 2. Kanavalonjanahary (razana nihavian-dkanavalona I), 3. Kazefinandriamanitra (razana nihavian-dkanavalona II).

24 Izao avy no karazan'Andriana araka ny fahamboniny.

1. Iy zanakaadriana, 2. Iy zaza rolaky, 3. Andriamasinevalona, 4. Andriantompokoindrindra, 5. Andrianamboninolona, 6. Andriandraando, 7. Iy Kanadralambo.

Fitsaran'Andrianampoinimerina nanjara tamin'ny taona 1807-1810 (nanjaka 23 taona).

Iy mpitsara dia izy 1. vavy vadiny ary nampian'ireto Andriambaventy dia Andriamaheritsialaintany, 2. Andriantsoanandiana, 3. Andrianambavola, 4. Rakotonavalona, 5. Alala, 6. Andrianasolo, 7. Andriatsolo, 8. Andriatsimba, 9. Andriantsira, 10. Kafaralahimamadala, 11. Kainimasy, 12. Andriamborosy, 13. Andriatsilavo, 14. Kafatoharena, 15. Andriakely.

Ireo koa no mbola mpitsara tamin-dkadama I zanak'Andrianampoinimerina fa gen-tsara hafatra ireo ka tsy nana-maso mitsara.

Iy firazanan'Andrianampoinimerina.

Taranaka avy amin'Andrianasinevalona ihany izy. Andriambelomasina mpanjaka to Ambohimanga sy lasoherinampaniteny na lasoherina no kaibany sy kaibany izay niteraka an-dReniny Kanavalonandriambelomasina, ary an'riamiarenanjaka Andriandahy avy ao Kaloy na Imaniomy ny rainy Andrianampoinimerina.

Kadama I, teraka tamin'ny taona 1795, dia zanak'Andrianampoinimerina tamin-dambolamasoandro vadiny, mpanjakan'Ambohidratrimo. Ireto no anaran'ny vadiny : 1. Rabodonimerina (nijan-gajanga tamin-dzazakabozaify izay afa nandry tamin-dalesoka), anabavin'Andrianampoinimerina io ka notifiriny), 2. Rabodonizimirahalahy, 3. Kavonimerina, 4. Kavisavolo, 5. Kasendrasoa, 6. Amiangaly, 7. Kasanona, 8. Rabodozafimanjaka, 9. Kasendrasoa II, 10. Kafotsiabety, 11. Kamapanenasoa, 12. Ambolamasoandro izay zafin-diamorabe rahavavin-dlasoherina reniben'Andrianampoinimerina.

Kanavalona I na Rabodonandrianampoinimerina teraka tamin'ny Alahady taona 1761 zokin-dkadama telo taona ary nanjaka tamin'ny 14 Juillet 1826 ka hatramin'ny taona 1861. (35 taona nanjakana) Andrianavalontsalala andriandahy avy ao Ambatomasina no rainy ary Rabodonandriatampo no reniny.

Io Andrianavalontsalala io no nahavonjy an'Andrianampoinimerina tsy ho fatin'Andriangajafy izay namitaka, taminia oakovelo reniben'Andrianavalontsalala izay niteraka an-dRabodonandriatampo dia zanak'olonirahavavy amin'Andrianampoinimerina.

Lasoherina nanjaka tamin'ny taona 1803 ka hatramin'ny taona 1868 nanjaka dimy taona izy, niteraka roa vavy lasoherina dia Kanavalonandriambelomasina sy Kanavalonjanahary. Kanavalonandriambelomasina niteraka an'Andrianampoinimerina ary Kanavalontsahery niteraka an-damboakovoelo izay niteraka an-dRabodonandriatampo. Ary io Rabodonandriatampo io no niteraka an-dkanavalona I araka ny volasa tao aloha Zafin-dohaliki'i lasoherina izany Kanavalona I ary halesoka kosa dia zanak'olonirahavavy amin-damboakovoelo renibeny.

Kaha ny fitetezan-pirazanana akaiky an'Andrianampoinimerina no heverina dia tsy tokony nanjaka akory Kanavalona I. Koa noho izany tantara noha ny andriana izany dia nisy zanak'Andriana novonoina toa an-dzsalimo Andriambavy sakalava izay vadina-dkadama I ary niteraka an-dkanavaloninanjaka. Novonoina koa Rakotobe zanak' anabavin-dkadama I.

Maheritra 67 taona izany fanenjeh na izany dia tamin'ny taona 1826 ka hatramin'ny 1895, ireto avy no foko nalaza tamin'izany :

25 Andriamasinevalona, Andriantompokoindrindra Andrianamboninolona, Andriandraando, Kanadralambo, Tsimiafotsy, Tsimianbobolahy ary Andriav to 6.

Tamin'ny 1860 no nankan'Andriampiasika ny Andriana Kanavalona I. Ary taloha ny hafatesany dia nisy nanao arendrina hita tony Antongona. Miamboho tamin'ny 15

noût 1861 izy. Telo ambin'ny telo polo teona ho nanjakany.

DATY TANKA.

- 1 Février 1505 - Ny nahitana an'i Madagascar voalohany. Ny portugais no nahita azy voalohany.
- 30 Octobre 1517 Niantombohan'ny Réformation tany Frantsa.
- 18 Février 1546 Nahafatesan'i Luther.
- 25 Septembre 1795 Nanoronana ny mission L.L.L.L. tany Angletera.
- 19 Mars 1813 Nahaterahan'ny docteur Livingstone.
- 18 Août 1818 Nahatongavan'i M. Jones sy Devan, missionnaires teto Madagascar.
- 29 Mai 1821 Hanaovana olona 20 batisa voalohany taty Madagascar.
- 21 Juin 1835 Hanaovana printy voalohany ny Baiboly mala fasy.
- 4 Juillet 1837 Niantombohan'ny fanenjehana ny Kristiana teto Madagascar.
- 2 Avril 1868 Nanjaka Ranavalona II, Kristiana.
- 23 Janvier 1867 Nitokanana ny trano vaton'ny fianonana Ambatonakanga.
- 22 Février 1869 Natao batisa Ranavalona II nanjaka.
- 1 Mars 1835 Ranavalona I mandrara ny fivavahana.
- 1 Avril 1868 Maty Masoherina (andro Alatsinainy).
- 11 Avril 1869 Batisa voalohany tao Betafo.
- 21 Avril 1878 Batisa voalohany tany Antsakelava.
- 5 Mai 1831 Batisa voalohany tany Antsirabe.
- 24 Juin 1875 Nitokanana ny fianonana Ambatovinaky.
- 12 Juillet 1883 Maty Ranavalona II.
- Février 1885 Voatendry ho komandy tany Ambatondrazaka Rabeony 15 voninahitra.
- 18 Juillet 1850 Maritiora 15 novonoina indray.
- 16 Août 1861 Maty Ranavalona I.
- 2 Septembre 1862 Niantombohan'ny hopital voalohany teto Madagasikara.
- 3 Octobre 1820 Niakoran'ny missionnaire Jones L.L.L.L. voalohany teto Madagascar.
- 28 Octobre 1868 Nabarin-dRanavalona II mandrara ny tsena Alahady.
- 2 Décembre 1873 Niantomboka nahitsy ny Baiboly mala fasy.
- 6 Octobre 1829 Hanaovana ny lalaby voalohany indrindra tany Europe.
- 9 Février 1817 Kabary milaza ny fivavahana tsy sakanana eto Madagascar.
- 14 Août 1857 Nanonoana an-diasalama maritiora.
- 15 Septembre 1887 Nitokanana ny Telegrafy Tananarive-Tanatave.
- 10 Août 1889 Nitokanana ny Aatedraly Anglikana Tananarivo.
- 30 Septembre 1895 Niakeran'ny miar mila Frantsay tao Tananarivo. Alatsinainy io.
- 27 Septembre 1890 Janafahana ny andevo taty Madagascar.
- 11 Novembre 1918 Vita sonia ny fijanonan'ny ady (1914-1918). Frantsay sy Allemand.
- 21 Juin 1953 Nifindra ny mpiangona sasany avy ao Antsahampandraho ho any raha-
tsinjosa. Alahady io.
- 5 Avril 1950 Nitokanana androany ny Internité Ambobitseheno.
- 6 Mars 1927 Nanoronana Conférence ny fianonana Luthérienne mala fasy.
- 24 Mars 1928 Fivoriana lehibe tao Jerosalema.
- 1 Avril 1919 Nahafatesan'i M. docteur Thésen.
- 13 Juin 1916 Maty ny missionnaire J. Jensen.
- 30 Octobre 1954 Nitokanana ny fianonana sy ny Tsangambaton'Antsahampandraho ary 90
teona ny niorenany.
- 4 Août 1914 Niantomboka ny ady tamin'ny Allemand ankilany ary ny Français sy
ny Américain andanany (vita sonia tamin'ny 11 Novembre 1918).
- 15 Septembre 1923 Foara lehibe voalohany taty Madagascar natao tao Tananarivo.
- Septembre 1939 Niantomboka niady ny Frantsay sy ny Américain ary ny Anglais sy
ny Russe andanany ary ny Allemand ankilany ka resy ny Allemand.
- 21 Mai 1956 Nitokanana ny sangampasan-dkambaoamalala ao Babotsy maty.
- 13 Décembre 1957 Ny nahaviten'ny sangampasan'Adriamananjakolona.
Ny nosy tamin'ny Fanjakana maro Andriana teto Imerina (tokony
ho tamin'ny teona 1720-1767).

Araka ny voalaza eo aloha dia misy mpanjaka maro nanjaka teto Imerina. Hatramin'Andriamasinavalona no miakatra dia nifandimby ny mpanjaka nitoandry ny fanjakana.

Nitera-dahy maro Andriamasinavalona, ary samy na mpanjakainy daholo ireo zanany ireo. Nanao izay hahaloana izany Andriamampandry olo-kendry nefa tsy nahasakana izy.

Noho izany dia nisy mpanjaka tao Antananarivo, Lasora, tao Ilafy, tao Ambohidratrimo, tao Ambohimanga, ets... Samy te-ho lehibe daholo izy ireo ka nampidiany ny vahoaka. Ny mpanjakan'Antananarivo niady tamin'ny mpanjakan'i Lasora. Ny mpanjaka'ilafy niady tamin'ny mpanjakan'Ambohidratrimo. Hafana ny ady an-trano, tamin'izany. Samy nanorina ny fonenany teny amin'ny havoana ny mponina mora hahatazanany ny fahavelony izy avy hanafika azy sady mora hiarovany tena. Hasiany hady ny vonitra ka misy ny tanàna lehibe voaisy hady roa sosona, na telo sosona na efatre sosona arak'ireny misy hitantsika hatramin'izao ireny. - Taha tazana fa misy andiam-pahavelo avy dia angonina ny biby fiolepy sy ny olona hivory eo an-tanàna voafaritry ny hady, ary ny lehilany dia mitsena hiady amin'ny fahavelo. Mandry andriantany ny olona, noho izany, nir viravy tanàna tamin'ny fambolena hanina izy satria taitra matetika sady tsy manantena marina ny hihinana ny vokatri'ny asa niasarany fa mandrakariva robain'ny fahavelo. - Noho izany dia nisy fiteanana famborisina nanao hoe : "Ataovy hiary ny fambolena sy ny fiolepy fa alao mandao ny hanina toy izay hilaozan-kanina".

Noho ny tsy fahampian'ny hanina voavoly dia nitranga ny mosary ka hanina tohaina eny an-tanety toy ny kitsangana, oviata, avoko, akondrodia no rambesina nohanina. Misy izany mosary hoe : mavovavo, maty eo am-biadian-kanina, fahoriana sy fijaliana lehibe indrindra izany manahan-tsofin-jaza, mivofofy akondro vava ets.

Kehefa mpanjaka Andriamampoinimerina dia mba niady tamin'ireo mpanjaka nanodidina azy izy ka resiny daholo ireny.

Ny zareo hiarovana nanana ny mpanjakan'Ambohidratrimo ihany no tsy mba nia iany fa fambolamasoandro mpanjaka tao no belainy ho vady dia nanaiky azy ny vahoaka hiarovana. - Kehefa azon'Andriamampoinimerina Imerina enin-toko sy ny tany nanodidina azy rehetra dia nanao kabary lehibe izy mba hamporisika ny olona hiompy sy hamboly.

Tsy misy fahavaloko afa-tsy ny mosary, na izay mivaviravy tanàna fa tsy niasa fa kamo dia hosaziko mafy na hohelohiko ho faty aza satria tsy hahavelona ny vady manajany ary manantena ny hanelatra ny an'ny sasany.

Tamin'izany dia nirebika namboly sy niompy ny vahoaka ka tsy lany nohanina ny vokatry. Ary dia novelomina ny fihaonana (ny tsona) hanaovana ny fi'fanakalozana fa tsy mbola nisy vola nividianana fahizay.

Zina ny taona ka niadana ny vahoaka sady nihemero izy ary nohojaina sy toa teny ny mpanjaka. - Izany no nampahalaza an'Andriamampoinimerina noho ireo mpanjaka nanany t' lohany rehetra.

RAVOAVAY Robinson.